

## Nr 298.

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till löneplaner för extra ordinarie tjänstemän m. fl. icke-ordinarie befattningshavare vid försvarsväsendet m. m.; given Stockholms slott den 5 maj 1939.*

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

## GUSTAF.

*Ernst Wigforss.*

---

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 5 maj 1939.*

### Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, ENGBERG, SKÖLD, QUENSEL, FORSLUND, ERIKSSON.

Efter gemensam beredning med chefen för försvarsdepartementet anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, förslag till löneplaner för extra ordinarie tjänstemän m. fl. icke-ordinarie befattningshavare vid försvarsväsendet och därmed sammanhängande frågor.

Föredraganden anför:

### Inledning.

Vid försvarsväsendet anställda icke-ordinarie befattningshavare i tjänstemannaställning kunna i stort sett hänföras till tvenne huvudgrupper. Den ena gruppen omfattar de befattningshavare, för vilka anställningen utgör

huvudsaklig sysselsättning, och den andra gruppen inrymmer anställningshavare, för vilka tjänsten vid försvarsväsendet är att anse såsom bisyssla.

Till den förstnämnda huvudgruppen hör först och främst den personal, å vilken kungörelsen den 22 juni 1928 (nr 215) med avlöningsbestämmelser för vissa civila och civilmilitära icke-ordinarie befattningshavare vid försvarsväsendet är tillämplig, samt den sjuksköterskepersonal, som tidigare varit underkastad samma avlöningsförfattning men för vilken numera — enligt beslut vid 1937 års riksdag — kungörelsen den 15 juni 1935 (nr 397) med avlöningsbestämmelser för icke-ordinarie befattningshavare vid nyreglerade verk inom allmänna civilförvaltningen är gällande. Hit torde jämväl böra räknas vissa arvodestagare samt kontraktsanställda i tjänstemannaställning, vilka hava huvudsaklig sysselsättning vid försvarsväsendet. Till nämnda grupp höra vidare den vid rullföringsväsendet anställda personalen samt innehavare av de å staterna för centrala förvaltningsmyndigheter, staber, undervisningsanstalter, truppförband, garnisonssjukhus m. fl. förvaltningsenheter uppförda arvodesbefattningar; här åsyftade befattningar äro enligt gällande försvarsordning avsedda att uppehållas av pensionerad militär personal.

Den andra huvudgruppen, avseende sådana anställningshavare för vilka tjänsten vid försvarsväsendet är att anse såsom bisyssla, omfattar huvudsakligen sådan personal, vars avlöning utgår i form av arvoden, fastställda i vederbörliga stater eller i särskilda för varje försvarsgren upprättade arvodesförteckningar.

I sitt den 23 december 1938 avgivna betänkande med förslag till militärt avlöningsreglemente framhöll *1936 års lönekommitté*, hurusom det icke syntes lönekommittén erforderligt, att avlöningsförhållandena för icke-ordinarie personal vid försvarsväsendet — med undantag för e. o. fänrikar — överhuvud taget berördes i ett blivande avlöningsreglemente för ordinarie beställningshavare vid detta förvaltningsområde. I enlighet härmed intog kommittén i nämnda reglementsförslag icke några bestämmelser rörande icke-ordinarie personal i allmänhet.

Emellertid har lönekommittén sedermera, till fullgörande av det kommittén lämnade utredningsuppdraget, till Kungl. Maj:t överlämnat ett den 3 maj 1939 dagtecknat betänkande med förslag till militärt icke-ordinariereglemente, innefattande dels lönereglering för i reglementetsförslaget avsedda kategorier icke-ordinarie tjänstemän, dels i övrigt reviderade avlöningsföreskrifter för sådana tjänstemän.

Vid utarbetandet av förslaget till militärt icke-ordinariereglemente har kommittén av skäl, för vilka närmare redogörelse kommer att lämnas i det följande, utgått från att reglementet skall vinna tillämpning *dels* å de personalkategorier, vilkas avlöningsförhållanden nu regleras i kungörelsen nr 215/1928, *dels* å den sjuksköterskepersonal, å vilken förenämnda kungörelse nr 397/1935 gjorts tillämplig enligt beslut vid 1937 års riksdag och som därvid erhållit anställning såsom extra ordinarie tjänstemän, *dels ock* å det stora flertalet av arvodestagare och kontraktsanställda, för vilka enhetliga

bestämmelser för närvarande icke finnas meddelade. Avlöningsförhållandena för innehavare av arvodesbefattningar, avsedda för pensionerad militär personal, hava emellertid ansetts böra regleras vid sidan av det blivande avlöningsreglementet för icke-ordinarie tjänstemän. För en dylik anordning hava ansetts tala dels det förhållandet, att denna personal nästan uteslutande utgöres av pensionerade militära beställningshavare, vilkas tjänstgöringsförhållanden i princip äro likartade med de för den aktiva ordinarie personalen gällande, dels ock den omständigheten, att de mera ensartade anställnings- och tjänstgöringsförhållandena för ifrågavarande personalgrupper torde möjliggöra en tämligen enkel och summarisk reglering av lönevillkoren för denna personal. Avlöningsförhållandena för de anställningshavare, för vilka tjänsten vid försvarsväsendet är att huvudsakligen anse såsom bisyssla, hava slutligen — liksom hittills varit fallet — ansetts böra väsentligen regleras vid sidan av avlöningsreglementet.

Det föreslagna militära icke-ordinariereglementet innefattar lönereglering för de av reglementsförslaget berörda icke-ordinarie befattningshavarna efter samma grunder, som tillämpats i förslaget till civilt icke-ordinariereglemente. Även med avseende å utformningen av reglementets olika detaljbestämmelser har lönekommittén sökt i möjligaste mån följa avfattningen av motsvarande stadganden i förslaget till civilt icke-ordinariereglemente. Där i reglementsförslaget hänvisningar skett till avlöningsföreskrifterna för ordinarie tjänstemän, hava dessa emellertid av praktiska skäl ansetts böra avse stadgandena i militära avlöningsreglementet. I de fall, där dylik hänvisning icke kunnat äga rum, hava i stället uttömmande stadganden intagits i reglementsförslaget.

I fråga om uppställningen av reglementsförslaget har kommittén ansett sig böra i stort sett följa förslaget till civilt icke-ordinariereglemente. Vissa ändringar i uppställningen hava dock ägt rum. Sålunda har reglementets tillämpningsområde i 1 § angivits endast genom en allmänt hållen formulering, varefter stadgandena i reglementet fördelats på två huvudavdelningar: »1 avd. Extra ordinarie och extra tjänstemän» samt »2 avd. Övriga icke-ordinarie tjänstemän». Stadgandena under 1 avd. hava fördelats på tre kapitel, av vilka 1 kap. innefattar allmänna bestämmelser av det innehåll, som i förslaget till civilt icke-ordinariereglemente upptagits under 1 avd. 2 och 3 §§, medan 2 och 3 kap. omfatta bestämmelser angående extra ordinarie, respektive extra tjänstemän. Under »2 avd. Övriga icke-ordinarie tjänstemän» hava upptagits summariska föreskrifter angående avlöning till innehavare av arvodesbefattningar, till tillfälligt anställd personal ävensom till andra icke-ordinarie befattningshavare, vilka icke avses i 1 avd. 2 eller 3 kap. Någon motsvarighet till den i förslaget till civilt icke-ordinariereglemente intagna »4 avd. Särskilda bestämmelser» har ej upptagits i reglementsförslaget, emedan de undantagsbestämmelser, vilka erfordras för särskilda personalgrupper, äro så fåtaliga att de synts lämpligen kunna införas under vederbörande paragrafer i reglementet.

Liksom avlöningsreglementena för ordinarie personal vid civilförvaltning-

en och försvarsväsendet erhållit förkortade benämningar, som bekvämt kunna åberopas vid hänvisningar och citat, bör enligt kommitténs mening av praktiska skäl även nu förevarande reglemente givas en dylik förkortad benämning. Kommittén har stannat för att föreslå beteckningen »militära icke-ordinariereglementet».

Under behandlingen av förevarande ärende har lönekommittén haft överläggningar med utsedda representanter för vissa personalorganisationer, som företråda de av utredningen berörda personalgrupperna. Därjämte hava vissa delegerade för försvarsväsendets lönenämnd samt för försvarsväsendets centrala förvaltningsmyndigheter inom kommittén deltagit i revisionen av gällande avlöningsbestämmelser för icke-ordinarie befattningshavare vid försvarsväsendet. Det förslag, som kommittén i betänkandet framlagt, har av personalrepresentanterna och nämnda delegerade lämnats utan erinran.

I samband med framläggande den 10 mars innevarande år av proposition nr 218 till riksdagen med förslag till löneplaner för icke-ordinarie personal vid civilförvaltningen uttalade jag bland annat, att då den föreslagna lönesättningen bleve avgörande för verkens medelsbehov för icke-ordinarie personal och de ifrågasatta nya lönerna även komme att bilda underlag för rätten till pension, de i förslaget till civilt icke-ordinariereglemente upptagna löneplanerna syntes böra underställas riksdagens beslut. Av motsvarande skäl finner jag mig böra förorda, att jämväl de i det nu föreliggande reglementsförslaget upptagna löneplanerna underställas riksdagen för godkännande. I likhet med kungörelsen 215/1928 har vid reglementsförslaget fogats en särskild tjänsteförteckning. Det bör få ankomma på Kungl. Maj:t att fastställa densamma. Liksom skedde i samband med avlåtande av propositionen nr 218, torde redogörelse i detta sammanhang böra lämnas riksdagen angående vissa andra frågor av betydelse för de icke-ordinarie tjänstemännens vid försvarsväsendet anställnings- och löneförhållanden, varigenom riksdagen beredes tillfälle att uttala sig i dessa ämnen. Med hänsyn till det anförda torde reglementsförslaget jämte därvid fogad tjänsteförteckning få fogas vid dagens protokoll.

Remissyttranden över det föreliggande reglementsförslaget hava ännu icke hunnit inhämtas. För att möjliggöra beslut av årets riksdag måste emellertid redan nu ståndpunkt tagas till de framlagda förslagen till löneplaner och till vissa därmed sammanhängande principspörsmål. Med hänsyn till att, såsom nyss nämnts, delegerade för de av förslaget närmast berörda myndigheterna deltagit i revisionen av avlöningsbestämmelserna, synes detta kunna ske. Naturligtvis kunna vid ärendets remissbehandling framkomma omständigheter och åberopas skäl som rubba de förutsättningar från vilka man nu har att utgå. Jag förväntar emellertid, att remissyttrandena skola kunna överlämnas till riksdagens vederbörande utskott för att vara tillgängliga vid ärendets behandling i utskottet. Givetvis bör det få ankomma på Kungl. Maj:t att besluta angående detaljföreskrifterna i reglementet.

## Huvudprinciper för en revision av avlöningsbestämmelserna för försvarsväsendets icke-ordinarie personal.

Avlöningsbestämmelserna för den icke-ordinarie personal vid försvarsväsendet, som är inordnad under kungörelsen nr 215/1928, hava ursprungligen utformats i nära anslutning till de för motsvarande personal inom statsförvaltningen i övrigt tidigare givna bestämmelserna i enahanda avseende. Denna överensstämmelse har visserligen under utvecklingens gång delvis rubbats därigenom, att avlöningskungörelsen för försvarsväsendets personal ej reviderats parallellt med motsvarande författningar för de civila förvaltningsområdena. Genom särskilda beslut vid sidan av avlöningskungörelsen har emellertid i viss mån ånyo skett en anpassning till lönebestämmelserna för icke-ordinarie befattningshavare vid civilförvaltningen.

1936 års lönekommitté framhåller, att då arbetsuppgifter och utbildningskrav m. m. för här avsedda personalgrupper vid försvarsväsendet i stort sett äro av likartad karaktär som de, vilka råda för motsvarande personal vid civilförvaltningen, det syntes lönekommittén vara naturligt och riktigt, att avlöningsbestämmelserna för försvarsväsendets ifrågavarande personal även för framtiden i väsentliga delar utformas efter samma grunder som för icke-ordinarie tjänstemän vid civilförvaltningen. Kommittén har därför utarbetat sitt förslag till avlöningsreglemente för icke-ordinarie tjänstemän vid försvarsväsendet i närmast möjliga anslutning till de principer, som kommit till uttryck i kommitténs den 21 december 1938 avgivna förslag till civilt icke-ordinariereglemente.

Då sålunda i stort sett enahanda avlöningsbestämmelser förutsatts bliva gällande för såväl civilförvaltningen som försvarsväsendets icke-ordinarie tjänstemän, har kommittén övervägt, huruvida icke jämväl sistnämnda tjänstemän borde inordnas under det föreslagna civila icke-ordinariereglementet, vid vilket förhållande två särskilda avlöningsreglementen för angivna personalkategorier icke skulle vara erforderliga. Emellertid förekomma beträffande försvarsväsendet i mångt och mycket sådana avvikelser från civilförvaltningens förhållanden i fråga om personalorganisation och tjänstgöring, sättet för bestridande av personalens avlöning m. m., att det vid inordnande av försvarsväsendets icke-ordinarie personal under ett med den civila statsförvaltningens motsvarande befattningshavare gemensamt avlöningsreglemente i åtskillig utsträckning skulle bliva nödvändigt att däri upptaga särbestämmelser för försvarsväsendets vidkommande. Härtill kommer att, därest ett gemensamt avlöningsreglemente för angivna tjänstemän fastställdes, de militära förvaltningsmyndigheterna till följd av hänvisningsstadgandena i det civila icke-ordinariereglementet skulle bliva nödsakade att i sin tjänstutövning använda det civila avlöningsreglementet vid sidan av det militära. Lönekommittén har därför ansett praktiska skäl tala för bibehållande av ett särskilt avlöningsreglemente för icke-ordinarie tjänstemän vid försvarsväsendet.

Departements-  
chefen.

Med hänsyn till de vid försvarsväsendet rådande särskilda förhållandena torde, såsom lönekommittén uttalat, praktiska skäl tala för att avlöningsförhållandena för den icke-ordinarie personalen vid försvarsväsendet jämväl i fortsättningen regleras genom ett särskilt avlöningsreglemente. Gentemot de huvudprinciper för en revision av avlöningsbestämmelserna för ifrågasvarande personal, som innefattas i lönekommitténs förslag, är från min sida icke något att erinra.

## Frågor om ändring i anställnings- och lönevillkoren för vissa personalgrupper m. m.

### Uppförande på ordinarie stat av ytterligare befattningar för civil och civilmilitär personal.

Den icke-ordinarie personal, som för närvarande lyder under kungörelsen nr 215/1928, intager i vissa hänseenden en särställning inom statsförvaltningen. De extra ordinarie tjänstemännen — vilkas antal uppgår till omkring 1,200 personer, bestående av ingenjörs- och ritarpersonal, kontorspersonal vid olika centrala och lokala förvaltningsenheter, arbetsledare och förmän vid verkstäder och liknande anläggningar samt sjukvårdspersonal m. fl. — utgöra till största delen icke, såsom fallet i regeln är med extra ordinarie tjänstemän vid andra förvaltningsgrenar, rekryteringspersonal till ordinarie befattningar. Ordinarie tjänster saknas nämligen i allmänhet för arbetsuppgifter av det slag, varom här är fråga. Det är sålunda här till största delen fråga om befattningshavare, vilka under hela sin tjänstetid måste kvarstå i icke-ordinarie anställning.

1936 års lönekommitté har framhållit, att orsaken till att den personal, varom här är fråga, icke i större utsträckning än som varit fallet infogats i försvarsväsendets fasta personalorganisation i viss mån torde kunna tillskrivas det förhållandet, att personalen i avsevärd omfattning tillkommit för fullgörande av göromål, som sammanhånga med byggnads-, underhålls- och anskaffningsverksamhet inom olika grenar av försvarsväsendet, och att avlöningen till befattningshavarna därför i flertalet fall bestritts och alljämt bestrides icke från avlöningsanslag utan från de olika byggnads-, anskaffnings- och underhållsanslagen, vilkas storlek växlar efter skiftande behov. Det har på grund härav icke ansetts föreligga den stabilitet i medelsanvisningen, som ansetts böra fordras för att mera fast knyta personalen vid statstjänsten.

Efter att hava erinrat, att vid de förhandlingar, som av kommittén förts med representanter för ifrågasvarande personalgrupper, önskemål framförts om tillskapande av ordinarie beställningar för beredande av ökade beföringsmöjligheter för personalen, anför kommittén i huvudsak följande:

Med hänsyn till de anställnings- och löneförhållanden, som äro rådande inom andra förvaltningsgrenar, torde enligt lönekommitténs mening giltiga skäl knappast kunna anföras för bibehållande på förevarande område av en organisation, som föranleder att personal, vilken erfordras och tages fullt

i anspråk för vanliga tjänstemannauppgifter av permanent natur, till största delen måste under hela sin tjänstetid kvarbliva i icke-ordinarie anställning. Även om genom den senaste pensionsreformen de extra ordinarie tjänstemännens ställning i ett viktigt hänseende undergått en mycket betydande förbättring, måste möjligheten att vinna befordran till ordinarie tjänst ur personalsynpunkt vara önskvärd såsom medförande ökad trygghet i anställningen samt höjda avlönings- och pensionsförmåner. Även ur statens synpunkt torde den på andra förvaltningsområden genomförda ordinarie anställningsformen kunna anses medföra fördelar, i den mån den bidrager att binda kvalificerad personal fastare vid statstjänsten. Goda skäl synas därför tala för att i större utsträckning än vad hittills varit fallet tillskapa ordinarie beställningar för göromål, om vilka här är fråga, och härigenom bereda möjlighet till befordran till ordinarie tjänst för åtskilliga extra ordinarie tjänstemän vid försvarsväsendet. Icke blott extra ordinarie tjänstemän utan i viss utsträckning även kontraktsanställd personal användes för övrigt för närvarande för arbetsuppgifter av den beskaffenhet, att inrättande av ordinarie befattningar kunna ifrågasättas.

Givetvis böra de ordinarie tjänster, som kunna komma att tillskapas, till antalet så begränsas, att den ordinarie personalen endast kommer att utgöra en fast personalstomme för göromål, vilka även vid växlingar i verksamhetens omfattning kunna beräknas under alla förhållanden bliva nödvändiga inom de olika verksamhetsområdena.

I den mån ordinarie beställningar uppföras, böra dessa givetvis upptagas på avlöningsstater och lönekostnaderna sålunda i vanlig ordning bestridas från avlöningsanslag.

Då någon utredning att lägga till grund för en prövning av frågan, i vilken omfattning överförande av icke-ordinarie befattningar till ordinarie tjänster bör äga rum, för närvarande icke föreligger, har något förslag i detta hänseende icke kunnat av lönekommittén framläggas. Kommittén måste sålunda inskränka sig till att för egen del uttala önskvärheten av att föreliggande spörsmål snarast upptages till prövning och avgörande.

Lönekommitténs uttalande om önskvärheten att till ordinarie tjänst överföra vissa befattningshavare i icke-ordinarie anställning synes värt beaktande. På grundval av nu föreliggande material lärer emellertid nämnda spörsmål icke kunna upptagas till närmare prövning utan torde därmed få anstå, till dess ytterligare utredning i ämnet hunnit verkställas.

*Departements-  
chefen.*

#### **Ändrad anställningsform m. m. för extra befattningshavare, vissa arvodestagare samt kontraktsanställd personal.**

Utöver extra ordinarie tjänstemän samt kvinnlig ekonomipersonal finnes vid försvarsväsendet ett stort antal icke-ordinarie befattningshavare i tjänstemannaställning i andra anställningsformer.

Bland dessa finnes en personalgrupp, för vilken summariska löneföreskrifter meddelats i kungörelsen nr 215/1928, nämligen extra befattningshavare.

Med extra befattningshavare förstås enligt en i kungörelsens 25 § inlagan definition icke-ordinarie befattningshavare, som antages för att fylla »ett mera tillfälligt behov av personal i sådan extra ordinarie anställ-

ning», som avses i kungörelsens 2 kap. Någon löneplan för ifrågavarande befattningar finnes för närvarande icke fastställd. Avlöningen bestämmes, för såvitt ej vederbörande centrala förvaltningsmyndighet för visst fall fastställt avlöningsförmånerna, av den myndighet, vilken äger tillsätta befattningen. Härvid skall iakttagas, att avlöningen icke i något fall må överstiga vad som motsvarar begynnelselönen för jämförlig extra ordinarie tjänsteman.

Enligt av 1936 års lönekommitté inhämtade uppgifter utgöra de extra befattningshavarna vid försvarsväsendet för närvarande cirka 140 personer. Ett 10-tal av dessa åtnjuter avlöning från avlöningsanslag, medan de övriga avlönas från anskaffnings- och underhållsanslag. Drygt hälften av hela antalet extra befattningshavare utgöres av kontorspersonal (t. ex. telefonvakt, skrivbiträden, kontorsbiträden, kontorister). Ett 50-tal personer tillhöra gruppen rit- och konstruktörspersonal m. fl. Vidare finnes ett mindre antal arbetsförmän m. fl. Flertalet av ifrågavarande befattningshavare befinner sig i lägre löneställning. Enligt de av lönekommittén inhämtade uppgifterna understiger årsavlöningen för närvarande i drygt 100 fall 3,000 kronor; i intet fall överstiger avlöningen 6,000 kronor för år. Anställningstiderna för nuvarande extra befattningshavare äro i allmänhet icke särdeles långa. I mer än 100 fall uppgår anställningstiden till högst 2 år, och endast i 4 fall överstiger anställningstiden 4 år.

En annan grupp av icke-ordinarie personal vid försvarsväsendet utgöres av sådana arvodestagare, vilka icke bestrida befattningar avsedda för pensionerad militär personal och för vilka anställningen vid försvarsväsendet utgör huvudsaklig sysselsättning.

Denna grupp omfattar ett 40-tal befattningshavare, av vilka flertalet avlönas från anskaffnings- och underhållsanslag. Bland dessa utgöras några av ingenjör- och ritpersonal m. fl., och vidare finnes en del till kontorspersonal hänförliga befattningshavare samt ett mindre antal maskinister och Eldare. Löneställningen är för ifrågavarande arvodestagare mera varierande än för de extra befattningshavarna; även här ligger dock flertalet ersättningsbelopp under 6,000 kronor för år. Även anställningstiderna för nuvarande befattningshavare äro mera växlande; i ett 10-tal fall överstiger anställningstiden 5 år, och anställningstider över 15 år förekomma i några fall. Av dessa arvodestagare torde ett mindre antal utgöras av personer — vare sig i mera tillfällig anställning eller med arbetsuppgifter av mera fortlöpande natur — vilkas arbetskraft ej helt tages i anspråk för försvarsväsendet.

Den största gruppen bland de här avsedda befattningshavarna utgöres emellertid av kontraktsanställda tjänstemän.

Dessa uppgå till sammanlagt omkring 350, av vilka endast 4 åtnjuta avlöning från avlöningsanslag, medan de övriga avlönas från anskaffnings- eller underhållsanslag. De flesta bland de kontraktsanställda tjänstemännen tillhöra gruppen ingenjör- och ritpersonal samt vissa därmed jämförliga befattningshavare såsom kontrollanter, byggnadsassistenter, avdelnings- och sektionsföreståndare vid verkstäder och liknande inrättningar m. fl. Antalet kontraktsanställda ingenjörer i olika ställningar, kontrollanter, ritare, ritbiträden och kopister uppgår till cirka 150. Till arbetsledande personal hänförliga befattningshavare med kontraktsanställning utgöra sammanlagt omkring 35. Vidare finnas till kontorspersonal hänförliga kontraktsanställda till ett antal av omkring 60.



Vad löneställningen för de kontraktsanställda befattningshavarna angår, fördela sig dessa befattningshavare på olika lönelägen från lönebelopp understigande 2,000 kronor för år upp till en årslön av 12,000 kronor. Den årliga avlöningen utgör för närvarande för omkring 200 befattningshavare högst 4,000 kronor och för cirka 280 befattningshavare högst 6,000 kronor. 50 befattningshavare åtnjuta en avlöning mellan 6,000 och 8,000 kronor, 15 en avlöning mellan 8,000 och 10,000 kronor samt 7 befattningshavare 10,000 kronor eller därutöver. I en del fall utgår avlöningen i form av ett fast belopp i ett för allt, i andra fall åtnjutes dyrtidstillägg, ibland även annan provisorisk löneförmån, å fastställt lönebelopp. Stundom är avlöningen bestämd att utgå efter viss lönegrad eller löneklass enligt avlöningsföreskrifterna för ordinarie eller extra ordinarie tjänstemän. Fria naturaförmåner utöver konstant lön förekomma i vissa fall. Beträffande lönevillkoren i övrigt — t. ex. semester, avlöning under olika slag av ledigheter o. s. v. — synas förhållandena vara tämligen växlande även för befattningshavare i likartad löneställning och med till synes jämförliga arbetsuppgifter.

En översikt över anställningstiden för nuvarande befattningshavare med kontraktsanställning visar, att det här i icke ringa utsträckning är fråga om personal, som sysselsättes med arbetsuppgifter av mera permanent beskaffenhet och som kvarstannar i statens tjänst. Anställningstiden utgör visserligen enligt de av kommittén inhämtade uppgifterna för flertalet eller omkring 250 kontraktsanställda befattningshavare högst 3 år, men för ett med hänsyn till det senaste decenniets växlingar i försvarsorganisationen jämförelsevis betydande antal befattningshavare förekomma längre tjänstetider, nämligen för omkring 30 personer 3—5 år, likaledes för omkring 30 befattningshavare 5—10 år, för ett 20-tal befattningshavare 10—15 år, för ett 10-tal personer 15—20 år och för 6 befattningshavare 20 år eller däröver.

*1936 års lönekommitté.* Lönekommittén har till ingående behandling upptagit frågan om en reglering av anställnings- och löneförhållandena för de grupper av tjänstemän, vilka berörts i den ovan lämnade redogörelsen.

Vad först angår de extra befattningshavarna, framhåller kommittén, att de i avsevärd utsträckning utgöra rekryteringspersonal, för vilken befordran till extra ordinarie tjänst efter lämplig provnings- och utbildningstid normalt torde ifrågakomma. Enligt kommitténs mening bör ifrågavarande personal i allmänhet lönegradsplaceras såsom extra tjänstemän och underkastas avlöningsbestämmelser av i huvudsak samma innehåll som föreslagits för motsvarande personalkategori vid civilförvaltningen.

Även de i den förut lämnade redogörelsen berörda arvodestagarna böra enligt kommitténs mening lämpligen kunna, i den mån deras arbetskraft helt tages i anspråk för försvarsväsendet, överföras till kategorien extra tjänstemän eller, under därför i övrigt gällande förutsättningar, till extra ordinarie tjänstemän.

Vad slutligen beträffar de kontraktsanställda befattningshavarna, bör enligt kommitténs uppfattning kontraktsanställningen såsom anställningsform för försvarsväsendets icke-ordinarie personal avsevärt begränsas. Här om anför kommittén bland annat följande:

Anställning medelst personligt kontrakt förekommer inom andra förvaltningsområden endast i ringa utsträckning och då vanligen för speciella arbetsuppgifter med individuella växlingar i arbetsprestationernas och tjänst-

göringstidens omfattning. En utjämning av de skiftande lönevillkor, som i kontraktsanställningen tillämpas inom försvarsväsendet, är enligt kommitténs uppfattning önskvärd. För personal med mera fortlöpande arbetsuppgifter och stadigvarande anställning måste denna anställningsform betraktas såsom otillfredsställande, emedan den icke är och ej heller lämpligen torde kunna generellt eller ens i större utsträckning bliva förenad med pensionsrätt. Såvitt kommittén kan döma torde de kontraktsanställda tjänstemännen i allmänhet utan olägenhet kunna överföras till kategorien extra tjänstemän eller, i den mån de sysselsättas med arbetsuppgifter av mera fortlöpande beskaffenhet samt befattningarnas innehavare passerat erforderligt utbildnings- och provostadium, till extra ordinarie anställning. I en del fall kan måhända ombildning av befattningarna till ordinarie tjänster kunna ifrågakomma.

Om och sålunda flertalet för närvarande på kontrakt anställda befattningshavare synes kunna överföras till kategorierna extra ordinarie eller extra tjänstemän, torde kontraktsanställningsformen vid försvarsväsendet knappast kunna helt undvaras. På vissa arbetsområden kan en större smidighet och rörlighet i lönesättningen, med möjlighet till närmare anpassning efter den fria arbetsmarknadens förhållanden, i en del fall vara önskvärd. Såsom exempel härpå må endast nämnas specialutbildad personal i högre befälsställning vid de centrala beklädnadsverkstäderna. Det lär dock här vara fråga om undantagsfall, och under förutsättning att löneplanen för extra tjänstemän — såsom kommittén i annat sammanhang berör — utbygges till att omfatta tillräckligt antal lönegrader, torde kontraktsanställningen för framtiden i det stora flertalet fall med fördel kunna utbytas mot någon av de förut nämnda normala anställningsformerna.

Lönekommittén vill sålunda för sin del förorda, att anställningsformen personligt kontrakt för tjänstemän vid försvarsväsendet väsentligen avvecklas genom befattningshavarnas överförande till kategorierna extra ordinarie och extra tjänstemän.

Övergångsvis kan måhända kontraktsanställningen behöva under någon tid bibehållas i större utsträckning än som förutsatts för framtiden, nämligen dels för avveckling av löpande anställningskontrakt och dels i avvaktan på inrättande av nya extra ordinarie befattningar. I allmänhet torde emellertid befattningar, som anses böra ombildas till extra ordinarie tjänster och beträffande vilka en sådan ombildning ej kan ske förrän erforderliga befattningar upptagits i tjänsteförteckningen, kunna i avvaktan på tjänsteförteckningsrevisionen provisoriskt överföras till extra befattningar.

*Departements-  
chefen.*

Såsom lönekommittén framhållit, torde en reglering av löne- och anställningsförhållandena för de grupper av icke-ordinarie personal vid försvarsväsendet, varom här är fråga, få anses vara av behovet påkallad. Gentemot de av lönekommittén angivna allmänna riktlinjerna för åstadkommandet av mera enhetliga avlöningsbestämmelser i förevarande hänseende synes i stort sett icke vara något att erinra. Frågan i vilken omfattning arvodes- och kontraktsanställning bör för framtiden bibehållas lär emellertid icke nu kunna generellt avgöras utan torde böra göras till föremål för ytterligare utredning.

### Sjuksköterskornas återförande under de militära avlöningsbestämmelserna.

I samband med införande för försvarsväsendets sjuksköterskor och husmödrar vid sjukhus av bruttolönesystem blevo dessa befattningshavare enligt beslut av 1937 års riksdag hänfödda till kungörelsen den 15 juni 1935 (nr 397) med avlöningsbestämmelser för icke-ordinarie befattningshavare vid nyreglerade verk inom allmänna civilförvaltningen.

1936 års lönekommitté, som ansett det önskvärt, att vederbörande redögörare vid tillämpning av avlöningsbestämmelserna icke tvingas anlita alltför många avlöningsförfattningar, har funnit praktiska skäl starkt tala för att med ikraftträdandet av ett nytt militärt icke-ordinariereglemente försvarsväsendets ifrågavarande sjuksköterskepersonal hänföres till nämnda reglemente såsom extra ordinarie tjänstemän. Kommittén anför:

Att riksdagen år 1937 ansåg befattningshavarna i fråga böra inordnas under allmänna civilförvaltningens avlöningskungörelse, torde i avsevärd mån kunna förklaras av att de allmänna lönereglerna i kungörelsen nr 215/1928 icke undergått den revision och modernisering, för vilka de civila bestämmelserna blivit föremål år 1935, och sålunda företedde avvikelser i materiellt hänseende från de civila föreskrifterna. Härutinnan komma förhållandena nu att bli annorlunda. Ur saklig synpunkt torde någon erinran mot sjuksköterskornas återförande under de militära icke-ordinariebestämmelserna näppeligen kunna göras, då de materiella lönevillkoren vid bifall till lönekommitténs nu föreliggande förslag bli i allt väsentligt desamma som för civilförvaltningens extra ordinarie personal.

Lönekommitténs förslag i fråga om sjuksköterskornas vid försvarsväsendet återförande under de militära avlöningsbestämmelserna synes mig välgrundat. Såsom kommittén anfört, torde någon saklig erinran mot en dylik anordning icke kunna göras, då de materiella lönevillkoren vid ett genomförande av kommitténs föreliggande förslag bli väsentligen desamma som för den extra ordinarie personalen vid civilförvaltningen.

*Departements-  
chefen.*

### Ändrat lönesystem m. m. för viss ekonomipersonal.

Vid tillkomsten av 1928 års avlöningsbestämmelser för icke-ordinarie personal vid försvarsväsendet ansågs det nödvändigt att i avlöningshänseende från övriga icke-ordinarie tjänster särskilja sådana befattningar, vilka i allmänhet uppehölls av ogift kvinnlig personal och vid vilka borde utgå fria naturaförmåner samt därutöver kontant lön till endast ett ringare belopp. Denna personalkategori upptogs under beteckningen kvinnlig sjukvårds- och ekonomipersonal i den vid kungörelsen nr 215/1928 fogade tjänsteförteckningen B och utgjordes av undersköterskor, kokerskor, sjuksköterskor (översköterskor, avdelnings- och operationssköterskor), husmödrar vid garnisonssjukhusen ävensom vissa tvättförestånderskor, hushållerskor och köksförestånderskor. Enligt kungörelsens bestämmelser ägde ifrågavarande personal fritt erhålla kost, bostad i av statsverket disponerad lägenhet med möb-

ler och sängservis ävensom bränsle, lyse och tvätt samt därutöver åtnjuta icke dyrortsgrupperad lön enligt en löneplan K, upptagande 7 lönegrader. För varje lönegrad angavs begynnelselönen samt lönen efter en tjänstetid av respektive 3, 6 och 9 år.

Genom kungörelse nr 2/1936 vidtogos vissa ändringar i tjänsteförteckningen B, innebärande ett avförande därifrån av befattningarna för kokerskor samt uppförande å förteckningen av befattningar såsom husmoder av 1. och 2. klass samt biträdande husmoder.

Redan tidigt uppstod frågan, huruvida icke för ovannämnda kvinnliga personal en övergång från avlöningsformen med naturaförmåner och icke dyrortsgraderad kontant lön till det för extra ordinarie tjänstemän gällande lönesystemet borde ske. Försvarsväsendets lönenämnd berörde frågan i utlåtande den 16 mars 1935 i samband med den revision av tjänsteförteckningarna, som kom till stånd genom kungörelsen nr 2/1936. Lönenämnden anförde därvid, att framkommet förslag om överförande av den kvinnliga sjukvårds- och ekonomipersonalen från löneplan K till löneplan Eo icke kunde biträdas av lönenämnden av den anledningen, att detta förslag innebure en fullständig omläggning av det för nämnda personal gällande lönesystemet och fördenskull fölle utom ramen för nämndens förevarande uppdrag.

För en grupp av ifrågavarande personal har emellertid sedermera en övergång till det för extra ordinarie tjänstemän gällande lönesystemet ägt rum, i det att befattningarna såsom husmoder vid sjukhus, sjuksköterska, översköterska, operationssköterska och röntgensköterska genom kungörelse den 18 juni 1937 (nr 515) avförts från tjänsteförteckningen B och såsom extra ordinarie tjänstemän hänförts till allmänna civilförvaltningens avlöningskungörelse den 15 juni 1935 (nr 397). Härvid har husmoder vid sjukhus hänförts till lönegraden Eo 9; övriga ifrågavarande befattningshavare hava inplacerats i lönegraden Eo 7.

I ett den 18 mars 1938 dagtecknat utlåtande i anledning av en utav svenska ekonomiföreståndarinnors förening hos Kungl. Maj:t gjord framställning om förbättrade anställnings- och avlöningsförhållanden för husmödrar och biträdande husmödrar vid försvarsväsendet hava *arméförvaltningens intendentur- och civila departement* uttalat sig för ett överförande av ifrågavarande personal till det för extra ordinarie tjänstemän gällande lönesystemet. Vidare har *försvarsväsendets lönenämnd* — med erinran om arméförvaltningens intendentur- och civila departements nyssberörda utlåtande — i ett den 13 oktober 1938 avgivet utlåtande uttalat att lönenämnden, på vars förslag systemet med bruttolöner för försvarsväsendets sjukvårdspersonal blivit infört, vore av den bestämda uppfattningen, att nämnda system borde bliva gällande jämväl för husmödrarna vid samtliga försvarsgrenar.

*1936 års lönekommitté.* Med den utveckling av avlöningsväsendet, som ägt rum efter tillkomsten av löneplanen K, har lönekommittén för sin del ansett bärande skäl icke längre föreligga att bibehålla det nuvarande natura-

lönesystemet för den kvinnliga ekonomipersonalen vid försvarsväsendet. Övergång även för dessa befattningshavares vidkommande till ett bruttolönesystem genom befattningarnas överförande till extra ordinarie tjänster skulle enligt kommitténs mening vara ägnat att underlätta ett framtida bedömande av lönenivån i jämförelse med andra befattningar och att förenkla avlöningsbestämmelsernas utformande. Genom en sådan åtgärd skulle enligt kommitténs mening också avlägsnas de ojämnheter i avlöningshänseende, som i viss mån följa av det nuvarande systemet med icke ortsgrupeerade nettolöner.

För genomförande av den sålunda för ekonomipersonalens vidkommande förordade övergången till bruttolönesystem har kommittén funnit den närmast till hands liggande utvägen vara att avväga löneställningen efter nuvarande relationer i pensionshänseende och sålunda inplacera befattningarna ifråga i de lönegrader av löneplanen för extra ordinarie tjänstemän, för vilka pensionsunderlagen motsvara de för befattningarna nu gällande pensionsunderlagen.

Tjänsteförteckningen B till kungörelsen nr 215/1928 upptager numera allenast befattningar i 7, 5, 4 och 1 lönegraderna. Vid en jämförelse mellan pensionsunderlagen för dessa lönegrader och för försvarsväsendets extra ordinarie befattningar tillhörande nuvarande löneplanen Eo framgår, att pensionsunderlaget för lönegraden K 7 överensstämmer med underlaget för kvinnlig tjänsteman i lönegraden Eo 8, underlaget för lönegraden K 5 med underlaget för kvinnlig tjänsteman i lönegraden Eo 6 samt underlaget för lönegraden K 4 med underlaget för kvinnlig tjänsteman i lönegraden Eo 4.<sup>1</sup> Lönekommittén har med hänsyn till det anförda funnit skäligt, att befattningshavare i nuvarande lönegraderna K 7, K 5 och K 4 hänföras till respektive 8, 6 och 4 lönegraderna i löneplanen för extra ordinarie tjänstemän i det nya militära icke-ordinariereglementet.

Kommittén framhåller i detta sammanhang, att med ifrågavarande förslag om inplacering å extraordinarieplanen av här avsedd ekonomipersonal icke åsyftats ett slutligt ståndpunktstagande till frågan om löneställning för ekonomipersonalen. Denna fråga är enligt kommitténs uppfattning av beskaffenhet att böra underkastas närmare övervägande med hänsyn tagen till löneställningen för personalgrupper med likartad utbildning och jämförbara arbetsuppgifter inom statsförvaltningen i dess helhet. Kommitténs förslag är sålunda att anse såsom en provisorisk lösning i avbidan på en blivande tjänsteförteckningsrevision.

En överflyttning av ekonomipersonalen från netto- till bruttolönesystem enligt det av kommittén framlagda förslaget medför för därav berörda befattningshavare en väsentlig ökning i de kontanta lönerna. I vad omlägg-

<sup>1</sup> Pensionsunderlaget för lönegraden K 1 är 108 kronor lägre än underlaget för lönegraden Eo 1. I lönegraden K 1 skulle efter inrättandet av befattningar såsom assistentskoterskor endast övergångsvis komma att kvarstå vissa befattningshavare. Frågan om avlöningsform för dessa befattningshavare har av kommittén upptagits i samband med behandlingen av övergångs-anordningar.

ningen även medför en reell ökning av de totala avlöningsförmånerna, beror självfallet helt och hållet på vilket värde de befattningshavarna nu tillkommande naturaförmånerna kunna anses äga. En uppskattning av naturaförmånernas värde är, framhåller lönekommittén, givetvis förenad med vanskligheter. I samband med genomförandet år 1937 av sjuksköterskepersonalens löne reglering, beräknade försvarsväsendets lönenämnd i syfte att belysa den totala löneökningen för ifrågavarande personal värdet å sjuksköterskornas naturaförmåner med utgångspunkt från det belopp, som viss sjukvårdspersonal vid serafimerlasarettet hade att erlægga för åtnjuten bostad och kost. Detta värde å naturaförmånerna — 1,134 kronor för år — angavs vid uppskattningen av sjuksköterskornas löneförbättring såsom naturavärdet för den ortsgrupp, till vilken Stockholm hänförs (I-ort). För övriga ortsgrupper uppskattades naturavärdet till ett belopp, vilket stod i samma relation till lönen å vederbörande ortsgrupp, som naturavärdet 1,134 kronor utgjorde i förhållande till lönen på I-ort. Med detta beräkningssätt erhöles — lika för samtliga berörda lönegrader — följande naturavärden:

Ortsgrupp:	A	B	C	D	E	F	G	H	I
Naturavärden kr.:	822	860	897	935	972	1,009	1,047	1,084	1,134

Den reella löneökningen vid ett överflyttande av ekonomipersonalen från netto- till bruttolönesystem enligt lönekommitténs förslag skulle med utgångspunkt från de av lönenämnden sålunda beräknade naturavärdena utgöra för år räknat:

Ortsgrupp:	A	B	C	D	E	F	G	H	I
För befattningshavare i lönegrad K 7: .....	+ 356	+ 438	+ 522	+ 605	+ 689	+ 773	+ 856	+ 939	+ 1,011
För befattningshavare i lönegrad K 5: .....	+ 354	+ 425	+ 495	+ 566	+ 637	+ 708	+ 778	+ 849	+ 907
För befattningshavare i lönegrad K 4: .....	+ 258	+ 315	+ 373	+ 431	+ 489	+ 548	+ 605	+ 663	+ 709.

Till ytterligare belysning av ifrågavarande spørsmål har lönekommittén införskaffat vissa uppgifter angående de belopp, som försvarsväsendets sjuksköterskor för närvarande hava att erlægga för bostad och kost, i den mån dessa förmåner tillhandahållas dem av kronan.

Av utredningen framgår, att drygt 90 procent av ifrågavarande befattningshavare erhålla tjänstebostad mot löneavdrag. Den bestämda ersättningen för bostaden — vilken i regel torde vara möblerad genom kronans försorg — varierar vid armén mellan 105 och 291 kronor, vid marinen mellan 114 och 150 kronor samt vid flygvapnet mellan 102 och 264 kronor, allt för år räknat. Medeltalet för samtliga sjuksköterskebostäder utgör 172 kronor. Vid truppförbanden torde åtskilliga sjuksköterskor icke be-

gagna sig av rätten att uttaga manskapsportion utan i stället inackordera sig å officersmässarna. Där manskapsportion uttages, erlægges det för sådan portion fastställda, på kronans självkostnader baserade priset, som för närvarande vid truppförbanden å olika orter varierar mellan 87 öre och 1 krona 12 öre för dag. Medeltalet torde kunna beräknas till 1 krona för dag eller 365 kronor för år. Vid garnisonssjukhusen äro sjuksköterskorna regelmässigt skyldiga att ingå i där anordnade kosthåll, varvid merendels tillhandahålles s. k. förstärkt portion till ett pris av omkring 2 kronor för dag. I den mån personalen låter verkställa tvätt genom kronans försorg, torde kostnaden härför genomsnittligt kunna uppskattas till cirka 30 kronor för år.

En sjuksköterska, som av kronan erhåller såväl bostad som kost och tvätt, har alltså med utgångspunkt från nu angivna siffror att för dessa förmåner i genomsnitt årligen erlägga vid truppförbanden  $(172 + 365 + 30 =)$  567 kronor och vid sjukhusen  $(172 + 730 + 30 =)$  932 kronor.

Kommittén påpekar, att av dessa uppgifter framgår, att för sjuksköterskornas vidkommande den genomförda systemomläggningen i verkligheten för de befattningshavare, åt vilka kronan tillhandahåller naturaförmåner mot löneavdrag, medfört löneökningar, som överstigit de av försvarsväsendets lönenämnd gjorda beräkningarna, och detta i vissa fall med ganska väsentliga belopp.

Den ekonomipersonal vid försvarsväsendet, om vars överförande till bruttolönesystem det här skulle bliva fråga — sammanlagda antalet av dessa befattningshavare utgör 95 — åtnjuter för närvarande i de flesta fall bostad i kronans fastigheter. Befattningshavarna i fråga äro för närvarande författningsenligt berättigade till fri bostad utöver den kontanta lönen, och endast i de fall, där bostad icke kan genom kronans försorg beredas, utbetalas i stället hyresersättning med av vederbörande centrala förvaltningsmyndighet bestämt belopp. Med hänsyn härtill skulle, därest de i det föregående berörda, för försvarsväsendets sjuksköterskepersonal gällande grunderna för bestämmande av ersättning för naturaförmåner göras tillämpliga jämväl å ekonomipersonalen, den av lönekommittén föreslagna omläggningen av lönesystemet med därvid tillstyrkt lönegradsplacering kunna väntas för flertalet befattningshavare medföra en reell löneförbättring överstigande den ökning, som ovan beräknats med utgångspunkt från den av lönenämnden gjorda uppskattningen av naturaförmånernas värde.

Lönekommittén har emellertid i detta sammanhang uttalat, att en översyn av de värden, som för närvarande tillämpas vid upplåtande av tjänstebostäder av här ifrågakvarande art, synes vara önskvärd. Härom anför kommittén i huvudsak följande:

De värden, som enligt förut meddelade uppgifter åsatts de till sjuksköterskorna upplåtna bostäderna — i de flesta fall möblerade enkelrum — måste anses vara synnerligen låga. Visserligen är det givet, att vid en jämförelse med genomsnittlig hyresnivå i den privata hyresmarknaden vissa nedsättningar äro påkallade dels i allmänhet med hänsyn till de olägenheter och den bundenhet, som följer av förläggning inom ett bevakat kasernområde, dels ock i åtskilliga fall med hänsyn till bostädernas omoderna eller bristfälliga beskaffenhet och de särskilda nackdelar, som äro förenade med

bostädernas belägenhet inom kasern-, sjukhus- eller ekonomibyggnader. Även om all nödig hänsyn tages till dylika förhållanden, vill det dock synas, som om hyresbeloppen i allmänhet kunna anses vara lägre än som står väl samman med den i avlöningsreglementena uttryckta allmänna principen för bestämmande av ersättning för tjänstebostäder, nämligen att ersättningen skall fastställas med hänsyn till det pris, som å orten i allmänhet gäller för lägenhet, vilken beträffande storlek och bekvämlighet samt beskaffenhet i övrigt kan anses likvärdig med tjänstebostaden.

Departements-  
chefen.

I likhet med lönekommittén anser jag, att en övergång till bruttolönesystem för den kvinnliga ekonomipersonalen vid försvarsväsendet genom befattningarnas överförande till extra ordinarie tjänster är ur skilda synpunkter sakligt befogad. Jag förordar sålunda, att den nuvarande K-löneplanen slopas. Vad angår inplaceringen å extraordinarieplanen av nu avsedd personal, synes mig kommitténs förslag härutinnan — vilket betecknats såsom ett provisorium i avbidan på den definitiva prövning av befattningarnas löneställning, vilken kommittén förutsatt skola äga rum i samband med en blivande revision av tjänsteförteckningen för extra ordinarie tjänstemän vid försvarsväsendet — vara av beskaffenhet att tills vidare böra godtagas. I anslutning till vad lönekommittén yttrat vill jag understryka betydelsen av att omsorgsfull prövning ägnas frågor om fastställande av ersättning för naturaförmåner, som av kronan tillhandahållas mot löneavdrag, i främsta rummet bostad.

## Löneplaner.

### Extra ordinarie tjänstemän.

Den under 6 § av nu gällande kungörelse nr 215/1928 intagna löneplanen omfattar 27 lönegrader och överensstämmer med den löneplan, som enligt kungörelsen nr 356/1925 gällde för extra ordinarie tjänstemän vid allmänna civilförvaltningen intill den 1 juli 1935. Genom den nämnda år verkställda omarbetningen av avlöningsbestämmelserna för sistnämnda befattningshavare utbyggdes den för dem gällande löneplanen att omfatta 30 lönegrader. I förslaget till civilt icke-ordinariereglemente har någon ändring härutinnan icke förutsatts komma till stånd. Den i sistnämnda förslag intagna löneplanen för extra ordinarie tjänstemän omfattar sålunda 30 lönegrader.

1936 års lönekommitté. För att ernå överensstämmelse med löneplanen för civila extra ordinarie tjänstemän och härigenom möjliggöra inrättandet av extra ordinarie befattningar i högre lönegrader än den 27, därest behov därav skulle uppstå, har kommittén ansett sig böra utbygga löneplanen för de extra ordinarie tjänstemännen vid försvarsväsendet med tre lönegrader. Att ytterligare utbygga denna löneplan med lönegrader, motsvarande lönegraderna 31—34 i den nya löneplanen A för civila ordinarie tjänstemän, har kommittén däremot icke ansett vara påkallat. Den i kommitténs reglements-



förslag intagna löneplanen för extra ordinarie tjänstemän vid försvarsväsendet omfattar sålunda 30 lönegrader.

Lönerna inom de olika löneklasserna av den i föreliggande reglements-förslag intagna löneplanen för extra ordinarie tjänstemän hava upptagits till samma belopp och differentierats efter samma antal ortsgrupper, ortsgrup-perna A—I, som i motsvarande löneklasser enligt löneplanen A i civila av-löningsreglementet och löneplanen för extra ordinarie tjänstemän i förslaget till civilt icke-ordinariereglemente.

Då det av praktiska skäl ansetts önskvärt att giva löneplanen en förkortad benämning, som kan användas vid hänvisningar och citat, har kommittén för ifrågasvarande extra-ordinarieplan upptagit beteckningen *löneplan MEO*.

Den i lönekommitténs reglements-förslag intagna löneplanen för extra ordinarie tjänstemän vid försvarsväsendet, löneplan MEO, överensstämmer helt med den för civila extra ordinarie tjänstemän föreslagna. Vid sådant förhållande finner jag mig böra förorda det föreliggande löneplaneförslaget till fastställelse. *Departements-  
chefen.*

#### Extra tjänstemän.

I nu gällande avlöningskungörelse för försvarsväsendets icke-ordinarie tjänstemän finnes icke intagen någon särskild löneplan för extra befattningshavare. I fråga om avlöning till sådan befattningshavare stadgas allenast i 26 § sagda kungörelse att, för så vitt icke vederbörande centrala för-valtningsmyndighet för visst fall fastställt avlöningsförmånerna, avlöningen skall bestämmas av den myndighet, vilken äger tillsätta befattningen, var-vid skall iakttagas att avlöningen icke i något fall må överstiga vad som motsvarar begynnelselönen för jämförlig extra ordinarie tjänsteman. Vad sålunda stadgas överensstämmer med vad som i motsvarande hänseende en-ligt kungörelsen nr 356/1925 gällde för extra befattningshavare vid all-männa civilförvaltningen intill den 1 juli 1935.

I den för sistnämnda befattningshavare från och med sagda dag gällande kungörelsen den 15 juni 1935 (nr 397) med avlöningsbestämmelser för icke-ordinarie befattningshavare vid nyreglerade verk inom allmänna ci-vilförvaltningen har under 26 § upptagits en särskild löneplan för extra tjänstemän. Denna löneplan omfattar 30 lönegrader med två löneklasser i varje lönegrad. Begynnelselönen inom varje lönegrad har satts en löneklass lägre än begynnelselönen för extra ordinarie tjänstemän inom motsvarande lönegrad, d. v. s. tre löneklasser lägre än motsvarande ordinarie tjänstemäns begynnelselön. Slutlönen för extra tjänsteman sammanfaller alltså genom-gående med begynnelselönen för extra ordinarie tjänsteman och understi-ger med två löneklasser begynnelselönen för ordinarie tjänsteman i samma lönegrad.

I sitt betänkande med förslag till civilt icke-ordinariereglemente har 1936 års lönekommitté begränsat lönegradernas antal i löneplanen för extra

tjänstemän till 20. I den i anledning av lönekommitténs nämnda förslag för innevarande års riksdag framlagda propositionen nr 218 har emellertid förutsatts upptagande i nämnda löneplan av ytterligare tre lönegrader. Vid bifall härtill skulle alltså löneplanen för extra tjänstemän vid den civila statsförvaltningen komma att omfatta 23 lönegrader.

*1936 års lönekommitté.* Beträffande den i kommitténs reglementsförslag intagna löneplanen för extra tjänstemän anför kommittén bland annat:

De i föreliggande reglementsförslag upptagna bestämmelserna om extra tjänstemän vid försvarsväsendet förutsättas liksom motsvarande bestämmelser för de civila förvaltningsområdena vinna tillämpning bland annat å sådana befattningshavare, vilka antagas för tillgodoseende av ett till synes bestående behov av arbetskraft i syfte att befordras till extra ordinarie eller ordinarie tjänstemän. Begreppet extra tjänstemän är emellertid avsett att omfatta även annan icke-ordinarie personal än nämnda rekryteringspersonal, nämligen befattningshavare som erfordras för tillgodoseende av ett för längre tid förefintligt behov av arbetskraft, även om behovet icke kan sägas vara bestående. Såsom lönekommittén i annat sammanhang närmare utvecklats, föreslår kommittén vidtagande av åtgärder för att begränsa användningen av den nu i stor utsträckning tillämpade kontraktsanställningen. Detta förutsättes böra ske därigenom, att de genom kontrakt anställda befattningshavarna — i den mån de icke kunna anses böra erhålla ordinarie anställning — i regel inordnas under det blivande avlöningsreglementet antingen såsom extra ordinarie eller — i de fall, då fråga ej är om arbetsuppgifter av mera fortlöpande beskaffenhet eller där befattningshavaren befinner sig på ett utbildnings- eller provostadium — såsom extra tjänstemän. Av vad i det föregående meddelats rörande löneanställningen för kontraktsanställda befattningshavare framgår, att ett stort antal dylika befattningshavare för närvarande åtnjuta avlöning till sådant belopp, att ett överförande av dessa befattningshavare från nuvarande anställningsform med kontrakt till anställning såsom extra tjänstemän icke kan äga rum utan att förevarande löneplan utbygges med ytterligare lönegrader utöver dem, som löneplanen för extra tjänstemän enligt förslaget till civilt icke-ordinariereglemente ansetts böra omfatta. Vid övervägande av detta spörsmål har lönekommittén funnit, att ett dylikt överförande, vilket kommittén anser önskvärt för ernående av större enhetlighet i den kontraktsanställda personalens nu mycket växlande anställnings- och avlöningsförhållanden, i de flesta förekommande fall torde kunna ske, därest löneplanen för försvarsväsendets extra tjänstemän omfattar 27 lönegrader. Försvarsväsendets behov av att genom anställning såsom extra tjänstemän kunna erbjuda personer med mera kvalificerad utbildning tillfredsställande avlöningsförmåner torde jämväl enligt kommitténs uppfattning i de flesta fall väl kunna tillgodoses inom ramen för en på så sätt utbyggd löneplan. Med hänsyn härtill har kommittén ansett sig böra föreslå, att löneplanen för extra tjänstemän vid försvarsväsendet konstrueras så, att den kommer att omfatta 27 lönegrader.

I överensstämmelse med vad i förslaget till civilt icke-ordinariereglemente förutsatts i fråga om löneplanen för extra tjänstemän vid civila statsförvaltningen har kommittén vidare utgått från dels att begynnelselönen inom varje lönegrad för de extra tjänstemännen vid försvarsväsendet bör ligga tre löneklasser under begynnelselönen för ordinarie civila tjänstemän inom motsvarande lönegrader, dels ock att antalet löneklasser inom varje löne-

grad bör bestämmas till tre. Härigenom kommer slutlöneklassen inom varje lönegrad i löneplanen för extra tjänstemän att, liksom hittills varit fallet för extra tjänstemän vid civilförvaltningen, sammanfalla med begynnelselönen inom motsvarande extra ordinarie lönegrad.

I fråga om de inom de olika löneklasserna av löneplanen fastställda lönebeloppen, vilka upptagits med samma siffror som i motsvarande löneklasser enligt löneplanen för extra ordinarie tjänstemän, anser sig kommittén allenast böra hänvisa till vad förut i denna fråga anförts.

Av förut angivna skäl har kommittén upptagit beteckningen *löneplan MEx* för löneplanen för extra tjänstemän.

Såsom av den föregående redogörelsen framgår, har lönekommittén för- *Departements-*  
*chefen.*  
utsatt, att kontraktansställda anställningshavare vid försvarsväsendet i stor utsträckning skulle inordnas under militära icke-ordinariereglementet såsom extra ordinarie eller — i de fall, då fråga ej vore om arbetsuppgifter av mera fortlöpande beskaffenhet eller där befattningshavaren befunne sig på ett utbildnings- eller prøvostadium — såsom extra tjänstemän. Då ett stort antal dylika befattningshavare för närvarande åtnjuter avlöning till sådant belopp, att ett överförande av dessa befattningshavare till anställning såsom extra tjänstemän icke skulle kunna äga rum inom ramen av en löneplan, sammanfallande med den för extra tjänstemän vid civilförvaltningen föreslagna, har kommittén funnit sig böra förorda viss utbyggnad av den blivande löneplanen för extra tjänstemän vid försvarsväsendet och i sådant hänseende föreslagit, att denna löneplan skulle omfatta 27 lönegrader.

Med hänsyn till vad kommittén anförts synes det mig välbetänkt, att löneplanen för extra tjänstemän vid försvarsväsendet gives en sådan utformning, att erforderligt utrymme vinnes för inplacering av den personal, varom ovan talats. Mot kommitténs förslag om en utbyggnad av nämnda löneplan till att omfatta 27 lönegrader har jag intet att erinra. Vid nu angivna förhållanden och då löneplanens konstruktion i övrigt överensstämmer med den för extra tjänstemän vid civilförvaltningen föreslagna löneplanen, finner jag mig böra tillstyrka fastställelse av lönekommitténs ifrågasvarande förslag.

### Semester.

Intill år 1938 ägde extra ordinarie tjänstemän vid försvarsväsendet enligt 18 § nuvarande kungörelse åtnjuta semester enligt samma grunder, som gällde för allmänna civilförvaltningens motsvarande tjänstemän enligt kungörelsen nr 356/1925. Genom den år 1935 verkställda omarbetningen av bland annat semesterbestämmelserna för extra ordinarie tjänstemän vid allmänna civilförvaltningen och affärsverken tillerkändes extra ordinarie personal vid nämnda förvaltningsgrenar avsevärt förbättrade semesterförmåner. Försvarsväsendets extra ordinarie tjänstemän blevo likväl icke delaktiga av dessa förbättringar. Genom beslut den 8 april 1938 har Kungl. Maj:t

emellertid sedermera föreskrivit, bland annat, att de i 20 § kungörelsen nr 397/1935 meddelade bestämmelserna angående semester skola gälla jämväl för den extra ordinarie personalen vid försvarsväsendet. Denna personal åtnjuter sålunda för närvarande, ehuru enligt bestämmelser meddelade vid sidan av avlöningskungörelsen, samma semesterförmåner som motsvarande tjänstemän vid den övriga statsförvaltningen.

I den i anledning av 1936 års lönekommittés förslag till civilt icke-ordinariereglemente för innevarande års riksdag framlagda propositionen nr 218 har förordats, att semestern för extra ordinarie tjänstemän, som uppnått 30 års ålder, skulle bestämmas lika med semesterförmånen för ordinarie tjänstemän i motsvarande lönegrader. Lönekommittén uttalar nu, att vid bifall till detta förslag semestern för extra ordinarie tjänstemän vid försvarsväsendet givetvis bör avvägas på samma sätt. Kommittén har upprättat det nu föreliggande författningsförslaget med utgångspunkt härifrån.

Emellertid erfordras vid ett överförande i enlighet med kommitténs förslag av sjuksköterskepersonalen till militära icke-ordinariereglementet vissa särskilda bestämmelser angående semester för denna personals vidkommande. Härom anför lönekommittén bland annat följande:

Frågan om semesterrätten för sjuksköterskor vid försvarsväsendet bör efter kommitténs uppfattning ses i samband med motsvarande spörsmål för annan statlig sjukvårdspersonal. De särskilda bestämmelser angående semester för här ifrågavarande sjuksköterskor, som av kommittén upptagits under det föreliggande reglementsförslaget, hava därför avfattats så, att extra ordinarie tjänsteman tillhörande sjukvårdspersonalen äger årligen åtnjuta semester, sköterska å röntgenavdelning under 42 dagar samt annan sådan tjänsteman under 20 dagar före fyllda 30 år, 25 dagar mellan 30 och 40 år samt 35 dagar efter fyllda 40 år.

I fråga om extra tjänsteman i högre lönegrad än den 23:e skulle enligt lönekommitténs förslag vederbörande centrala förvaltningsmyndighet äga rätt att utsträcka semestern till högst 25 dagar för år.

*Departements-  
chefen.*

Mot vad lönekommittén sålunda föreslagit har jag för min del icke någon erinran att framställa.

### Övertidersättning.

Särskilda bestämmelser angående övertidersättning äro icke införda i nuvarande avlöningskungörelse för försvarsväsendets icke-ordinarie personal. De icke-ordinarie tjänstemännen vid detta förvaltningsområde äro sålunda i allmänhet uteslutna från denna förmån, som enligt nu gällande avlöningsbestämmelser för allmänna civilförvaltningen och kommunikationsverken under vissa förutsättningar tillkommer där tjänstgörande personal i lägre och mellangrader.

1936 års lönekommitté uttalar, att medan beträffande ordinarie beställ-

ningshavare vid försvarsväsendet förhållandena för det långt övervägande flertalet äro sådana, att övertidersättning enligt hittills gällande allmänna principer icke kan ifrågakomma på grund av tjänstens natur och beställningshavarnas befälsställning, finnas bland försvarsväsendets icke-ordinarie befattningshavare åtskilliga, vilkas tjänstgöringsförhållanden äro av sådan art, att övertidersättning enligt de inom civilförvaltningen tillämpade grunderna kan ifrågakomma. Detta torde i främsta rummet gälla kontorspersonalen. Efter kommitténs uppfattning föreligger icke tillräcklig anledning att i avseende å möjlighet till övertidersättning i princip ställa denna personal i en sämre ställning än den, som tillkommer jämförliga befattningshavare inom statsförvaltningen i allmänhet. Kommittén har därför ansett, att föreskrifter om övertidersättning böra införas i det nya militära icke-ordinarie-reglementet.

Kommittén anför vidare:

Det är emellertid uppenbart, att ett införande i reglementet av regler om övertidersättning ingalunda skulle medföra, att ifrågavarande befattningshavare i gemen bleve berättigade till särskild ersättning vid övertidstjänstgöring. Även inom lönegraderna 1—18 — till vilka lönegrader möjligheten till övertidersättning enligt det nya civila avlöningsreglementet begränsats — finnas åtskilliga tjänstemän, vilka på grund av tjänstgöringens art måste vara uteslutna från rätt till dylik ersättning. Härvid har man till en början att utgå från de allmänna principer, efter vilka gränsen för rätt till övertidersättning sedan gammalt dragits inom civilförvaltningen. Nuvarande bestämmelser om övertidersättning för befattningshavare vid allmänna civilförvaltningen innebära, att övertidersättning icke må tillkomma befattningshavare, som utöva mera självständigt befäl eller hava att utföra sådant arbete, att kontroll över tjänstgöringstidens längd i allmänhet ej kan ifrågakomma, samt i regel ej heller sådana befattningshavare — såsom expeditionsvakter m. fl. — vilkas tjänstgöringstid med hänsyn till beskaflenheten av dem åliggande göromål måste vara underkastad vissa växlingar. Det förslag till tilläggsbestämmelser till det nya civila avlöningsreglementet, som av allmänna civilförvaltningens och kommunikationsverkens lönenämnder avgivits i skrivelse den 2 december 1938, innehåller beträffande rätten till övertidersättning en begränsande bestämmelse av i huvudsak enahanda innebörd, ehuru med viss uppmjukning i formuleringen. Enligt förslaget må övertidersättning »i allmänhet icke tillkomma tjänsteman, som utövar mera självständigt befäl eller har att utföra arbete av den art, att behovet eller varaktigheten av förekommande övertidsarbete icke kan kontrolleras». Närmare bestämmelser angående tillämpningen av föreskrifterna om övertidersättning skall enligt detta förslag utfärdas av vederbörande myndigheter.

Utöver de allmänna begränsningar i avseende å möjligheten till övertidersättning, som sålunda gälla eller föreslagits komma i tillämpning för civilförvaltningens befattningshavare, torde ifråga om den vid försvarsväsendet anställda icke-ordinarie personalen vissa särskilda inskränkningar sannolikt bliva påkallade med hänsyn till det förhållandet, att ordinarie beställningshavare inom detta förvaltningsområde icke äga åtnjuta ersättning för övertidstjänstgöring. Där utsträckt tjänstgöring samtidigt ålägges såväl ordinarie beställningshavare som icke-ordinarie tjänstemän, synes det i allmänhet, om ej särskilda skäl till avvikelse föreligga, få anses mindre lämpligt, att ersättning för övertidstjänstgöring utgår till sistnämnda befatt-

ningshavare, medan sådan ersättning förvägras de ordinarie beställningshavarna.

Med hänsyn till de inskränkningar i rätten till övertidsersättning, som sålunda följa av allmänna principer eller eventuellt påkallas på grund av särskilda förhållanden vid försvarsväsendet, har kommittén ansett lämpligast att med avseende å övertidsersättning stadga sådan begränsning, att dylik ersättning må utgå endast i den mån Kungl. Maj:t så bestämmer. I stället för att — såsom den i civila avlöningsreglementet använda formuleringen medför — undantag och begränsningar i rätten till övertidsersättning stadgas i de tillämpningsbestämmelser, vilka skulle utfärdas av Kungl. Maj:t, skulle sålunda här Kungl. Maj:t positivt ange för vilka grupper av befattningshavare och under vilka förutsättningar övertidsersättning må utgå. I anslutning härtill föreslår kommittén, att närmare bestämmelser rörande tillämpningen av föreskrifterna i paragrafen skola utfärdas av vederbörande centrala förvaltningsmyndighet, i den mån ej Kungl. Maj:t meddelat dylika bestämmelser.

I övrigt anser sig kommittén här endast böra understryka vissa i bestämmelserna innefattade allmänna grunder beträffande övertidsersättningen, nämligen att övertidstjänstgöring överhuvud taget bör förekomma endast undantagsvis samt att, där sådan tjänstgöring befinner sig oundviklig, övertidstjänstgöringen i första hand skall kompenseras genom motsvarande ledighet under normal tjänstgöringstid och övertidsersättning sålunda förekomma endast i de fall, där dylik kompensation icke lämpligen kan beredas.

*Departements-  
chefen.*

Såsom lönekommittén framhållit, äro tjänstgöringsförhållandena i vad angår vissa grupper av försvarsväsendets icke-ordinarie befattningshavare av den beskaffenhet, att övertidsersättning enligt de inom civilförvaltningen tillämpade grunderna kan ifrågakomma. Jag delar kommitténs uppfattning därom, att tillräcklig anledning ej föreligger att i avseende å möjlighet till övertidsersättning i princip ställa ifrågavarande personal i en sämre ställning än den, som tillkommer jämförliga befattningshavare inom statsförvaltningen i allmänhet. I likhet med kommittén anser jag fördenskull, att regler om övertidsersättning böra införas i det nya militära icke-ordinarie-reglementet. Mot den av kommittén föreslagna utformningen av nämnda regler har jag icke funnit anledning till saklig erinran.

### **Sjukvård och begravningshjälp.**

I fråga om sjukvård och begravningshjälp för icke-ordinarie personal vid försvarsväsendet har lönekommittén föreslagit samma bestämmelser, som i motsvarande hänseenden förordats i betänkandet angående militärt avlöningsreglemente. Då sistnämnda stadganden äro utformade i nära anslutning till motsvarande föreskrifter i civila avlöningsreglementet, ernås även på detta område överensstämmelse med vad som avses gälla för civila statsförvaltningen. Jämväl de föreskrifter, som i fråga om sagda förmåner kunna komma att meddelas i blivande tilläggsbestämmelser till det militära avlöningsreglementet, torde böra bliva i huvudsak tillämpliga. De extra ordinarie tjänstemännen har kommittén ansett i fråga om nämnda förmåner

böra, där gradering efter löneställning förekommer, jämföras med ordinarie beställningshavare inom motsvarande lönegrader av löneplan Ca.

Mot de föreskrifter beträffande sjukvård på statens bekostnad samt begravningshjälp till extra ordinarie tjänstemän m. fl., som kommittén upptagit i sitt förslag till militärt icke-ordinariereglemente och vilka i sak överensstämmer med motsvarande föreskrifter vid civilförvaltningen, har jag icke någon erinran att framställa.

*Departements-  
chefen.*

### Rörligt tillägg. Barntillägg.

Enligt lönekommitténs reglements-förslag skall rörligt tillägg utgå till extra ordinarie och extra tjänstemän under samma förutsättningar och enligt samma grunder, som genom utfärdandet av militära avlöningsreglementet fastställts för ordinarie personal. I propositionen nr 247 till innevarande års riksdag angående vissa avlöningsanslag under riksstatens fjärde huvudtitel hava under särskilda rubriker under vederbörliga avlöningsanslag beräknats medel för ifrågavarande ändamål beträffande såväl ordinarie beställningshavare som icke-ordinarie befattningshavare.

Vidare har lönekommittén i sitt betänkande hemställt, att barntillägg övergångsvis måtte få utgå till vissa i militära icke-ordinariereglementet avsedda befattningshavare enligt de grunder, som jämlikt riksdagens i skrivelse nr 388 år 1938 meddelade beslut skola tillämpas beträffande i civila avlöningsreglementet avsedda ordinarie tjänstemän och som föreslagits jämväl beträffande såväl de tjänstemän, vilka avses i civila icke-ordinarie reglementet, som de i militära avlöningsreglementet avsedda beställningshavarna. För nu ifrågavarande ändamål hava i innevarande års statsverksproposition under fjärde huvudtiteln anslag beräknats beträffande både ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän.

Med förordande av vad kommittén sålunda föreslagit får jag tillstyrka, att hemställan nu göres till riksdagen i angivna hänseenden. Jag torde senare i dag få anmäla frågan om de närmare reglerna för barntilläggs åtnjutande.

*Departements-  
chefen.*

### Hemställan.

Under återopandande av vad i det föregående anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

*dels* godkänna av mig förordade löneplaner för extra ordinarie och extra tjänstemän vid försvarsväsendet;

*dels* besluta, att rörligt tillägg skall utgå till extra ordinarie och extra tjänstemän vid försvarsväsendet enligt av mig förordade grunder;

*Kungl. Maj:ts proposition nr 298.*

*dels ock* besluta, att barntillägg skola övergångsvis utgå till vissa här avsedda befattningshavare enligt av mig förordade grunder.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställda förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

*Holger Anderson*



Bilaga.

## F ö r s l a g

till

### Kungl. Maj:ts avlöningsreglemente

för icke-ordinarie tjänstemän vid försvarsväsendet (militära icke-ordinariereglementet).

#### Reglementets tillämpningsområde.

1 §.

Detta reglemente äger tillämpning å civila och civilmilitära icke-ordinarie tjänstemän vid försvarsväsendet.

#### 1 avd. Extra ordinarie och extra tjänstemän.

##### 1 kap. Allmänna bestämmelser.

2 §.

För den, vilken erhåller anställning, som i denna avdelning avses, skall Antagnings-  
utfärdas antagningsbevis eller annan skriftlig antagningshandling. bevis.

3 §.

1 mom. Tjänsteman äger åtnjuta avlöning enligt de föreskrifter och under de villkor, som innehållas i detta reglemente jämte de närmare bestämmelser, som kunna bliva av Kungl. Maj:t utfärdade rörande reglementets tillämpning. Avlöning.

Avlöning utgöres dels av lön jämte i reglementet under 18—22 samt 36—38 §§ angivna fasta lönetillägg och särskilda ersättningar, dels ock av rörligt tillägg, varom förmäles i 23 och 39 §§.

2 mom. Är tjänsteman berättigad att av statsmedel uppbära tjänstepension eller årligt understöd, beror på vederbörande centrala förvaltningsmyndighets prövning, i förekommande fall efter anmälan av annan myndighet som äger tillsätta befattningen, om och i vad mån av sådan anledning avdrag å lönen skall ske; dock att sådant avdrag ej må äga rum på grund av pension, som åtnjutes enligt gällande bestämmelser angående pensionering av försvarsväsendets reserver av befäl och civilmilitär personal (reservpension).

3 mom. Avlöning utgår, där ej annorlunda stadgas i reglementet, från och med den dag tjänsten enligt antagningshandlingen tillträdes till och med den dag tjänstemannen frånträder densamma.

Angående vissa i reglementet avsedda tjänstemäns skyldighet att å avlöningen vidkännas pensionsavdrag stadgas i gällande bestämmelser om tjänste- och familjepension.

4 mom. Avlöning utbetalas månadsvis i efterskott, i den mån icke be-  
träffande särskild ersättning utbetalning i annan ordning är särskilt stadgad eller eljest finnes lämpligen böra ske.

## 2 kap. Extra ordinarie tjänstemän.

### 4 §.

Bestämmande  
av antalet  
extra ordi-  
narie befatt-  
ningar m. m.

1 mom. De extra ordinarie befattningar, å vilka reglementet äger till-  
lämpning, upptagas i en av Kungl. Maj:t fastställd, vid reglementet såsom  
bilaga fogad *tjänsteförteckning*.

2 mom. Antalet extra ordinarie befattningar bestämmes genom *stater*  
eller *personalförteckningar*, vilka fastställas av Kungl. Maj:t eller, efter  
Kungl. Maj:ts bemyndigande, av vederbörande centrala förvaltningsmyndig-  
dighet.

3 mom. Extra ordinarie anställning kan vinnas endast av den, som upp-  
nått 20 års ålder.

Sådan anställning må ej heller utan Kungl. Maj:ts medgivande i varje  
särskilt fall vinnas av den, som uppbär annan tjänstepension än reservpen-  
sion.

4 mom. Entledigande av extra ordinarie tjänsteman av annan anled-  
ning än tjänstefel sker efter skriftlig uppsägning, vilken såvitt möjligt bör  
ske senast tre månader före anställningens upphörande.

5 mom. För extra ordinarie tjänsteman skola ifråga om tjänstgörings-  
tidens längd gälla de bestämmelser, som av vederbörande centrala förvalt-  
ningsmyndighet meddelas, med iakttagande av att tjänstgöringstiden i före-  
kommande fall ej må understiga vad som gäller i fråga om tjänsteman med  
närmast jämförliga arbetsuppgifter vid statsförvaltningen i allmänhet.

6 mom. Extra ordinarie tjänsteman må icke samtidigt innehava annan  
extra ordinarie befattning i statens tjänst. Ej heller må extra ordinarie  
tjänst innehavas av den, som är innehavare av ordinarie beställning eller  
befattning, med mindre han frånträder utövändet av den ordinarie beställ-  
ningen eller befattningen.

### 5 §.

Till extra ordinarie tjänstemän utgår lön enligt följande löneplan:

## Löneplan MEo.

Lönegrad		Löne- klass nr	O r t s g r u p p								
nr	omfattar löneklas- serna nr		A	B	C	D	E	F	G	H	I
Å r s l ö n , k r o n o r											
1	a, 1—4	a	1,872	1,947	2,022	2,097	2,172	2,247	2,322	2,397	2,472
2	1—5	1	1,938	2,016	2,094	2,172	2,250	2,328	2,406	2,484	2,562
3	2—6	2	2,070	2,154	2,238	2,322	2,406	2,490	2,574	2,658	2,742
4	3—7	3	2,202	2,292	2,382	2,472	2,562	2,652	2,742	2,832	2,922
5	4—8	4	2,334	2,430	2,526	2,622	2,718	2,814	2,910	3,006	3,102
6	5—9	5	2,466	2,568	2,670	2,772	2,874	2,976	3,078	3,180	3,282
7	6—10	6	2,601	2,709	2,817	2,925	3,033	3,141	3,249	3,357	3,465
8	7—11	7	2,739	2,853	2,967	3,081	3,195	3,309	3,423	3,537	3,651
9	8—12	8	2,877	2,997	3,117	3,237	3,357	3,477	3,597	3,717	3,837
10	9—13	9	3,015	3,141	3,267	3,393	3,519	3,645	3,771	3,897	4,023
11	10—14	10	3,153	3,285	3,417	3,549	3,681	3,813	3,945	4,077	4,209
12	11—15	11	3,291	3,429	3,567	3,705	3,843	3,981	4,119	4,257	4,395
13	12—16	12	3,438	3,582	3,726	3,870	4,014	4,158	4,302	4,446	4,590
14	13—17	13	3,630	3,780	3,930	4,080	4,230	4,380	4,530	4,680	4,830
15	14—18	14	3,822	3,978	4,134	4,290	4,446	4,602	4,758	4,914	5,070
16	15—19	15	4,050	4,212	4,374	4,536	4,698	4,860	5,022	5,184	5,346
17	16—20	16	4,278	4,446	4,614	4,782	4,950	5,118	5,286	5,454	5,622
18	17—21	17	4,596	4,773	4,950	5,127	5,304	5,481	5,658	5,835	6,012
19	18—22	18	4,926	5,112	5,298	5,484	5,670	5,856	6,042	6,228	6,414
20	19—22	19	5,256	5,451	5,646	5,841	6,036	6,231	6,426	6,621	6,816
21	20—23	20	5,586	5,793	6,000	6,207	6,414	6,621	6,828	7,035	7,242
22	21—24	21	5,916	6,135	6,354	6,573	6,792	7,011	7,230	7,449	7,668
23	22—25	22	6,300	6,525	6,750	6,975	7,200	7,425	7,650	7,875	8,100
24	23—26	23	6,750	6,975	7,200	7,425	7,650	7,875	8,100	8,325	8,550
25	24—27	24	7,230	7,455	7,680	7,905	8,130	8,355	8,580	8,805	9,030
26	25—28	25	7,725	7,950	8,175	8,400	8,625	8,850	9,075	9,300	9,525
27	26—29	26	8,220	8,445	8,670	8,895	9,120	9,345	9,570	9,795	10,020
28	27—30	27	8,715	8,940	9,165	9,390	9,615	9,840	10,065	10,290	10,515
29	28—31	28	9,210	9,435	9,660	9,885	10,110	10,335	10,560	10,785	11,010
30	29—32	29	9,705	9,930	10,155	10,380	10,605	10,830	11,055	11,280	11,505
		30	10,200	10,425	10,650	10,875	11,100	11,325	11,550	11,775	12,000
		31	10,695	10,920	11,145	11,370	11,595	11,820	12,045	12,270	12,495
		32	11,190	11,415	11,640	11,865	12,090	12,315	12,540	12,765	12,990

## 6 §.

1 mom. I tjänsteförteckningen angives, till vilken lönegrad varje särskild befattning är att hänföra.

Den löneklass inom vederbörande lönegrad, enligt vilken lönen skall utgå, fastställs i enlighet med föreskrifterna i 7 och 8 §§; inom löneklass bestämmes lönebeloppet efter den ortsgrupp, till vilken tjänstemannens stationeringsort blivit hänförd.

I fråga om fördelningen av stationeringsorter å de olika ortsgrupporna gäller vad Kungl. Maj:t i sådant hänseende fastställt för ordinarie personal.

## 7 §.

1 mom. Vid tillträddandet av extra ordinarie befattning erhåller tjänsteman lön enligt den för vederbörande lönegrad fastställda lägsta löneklassen, där ej föreskrifterna i 8 § giva anledning till avvikelse härutinnan.

Lönegrader  
och löne-  
klasser.

Begynnelse-  
lön och löne-  
klassupp-  
flyttning.

2 mom. Efter att hava tillhört en och samma löneklass under tre år uppflyttas tjänstemannen till närmast högre löneklass samt efter ytterligare tre år till den därpå följande högre löneklassen och så vidare, intill dess högsta löneklassen inom lönegraden uppnåtts, allt så framt ej annat följer av föreskrifterna i 3 mom. här nedan eller i 8 §.

3 mom. Uppflyttning till högre löneklass sker vid ingången av kalenderkvartalet näst efter det, under vilket den för sådan uppflyttning stadgade tiden i den lägre löneklassen tilländagått.

I övrigt gäller såsom villkor för extra ordinarie tjänstemans uppflyttning till högre löneklass:

a) att tjänstemannen under minst fyra femtedelar av den tid, som erfordras för vinnande av uppflyttning, bestritt sin egen eller på grund av förordnande annan statens tjänst, dock att härvid såsom tjänstetid skall räknas jämväl semester ävensom tjänstledighet, som avses i 12 § 1—3 mom. eller 13 §;

b) att uppskov med uppflyttning icke prövats böra äga rum på grund av mindre väl vitsordad tjänstgöring under den tid tjänstemannen tillhört en lägre löneklass; dock att härvid hänsyn till viss i tjänsten begången förseelse, för vilken tjänstemannen särskilt bestraffats, må tagas endast då förseelsen kan sägas karakterisera arten av tjänstgöringen i dess helhet; samt

c) att tjänstemannen icke uppnått den för honom gällande pensionsåldern.

## 8 §.

Löneklass-  
placering vid  
befordran  
m. m.

1 mom. Extra ordinarie tjänsteman, som befordras till extra ordinarie tjänst inom högre lönegrad, skall placeras lägst i löneklassen närmast över den, som han i den lägre tjänsten senast tillhörde. Dessutom skall för bestämmande av tidpunkt för löneklassuppflyttning i den högre tjänsten tagas i beräkning den tid, dock högst tre år, varunder tjänstemannen i den lägre tjänsten tillhört eller beräknas hava tillhört löneklassen närmast under den, till vilken han på grund av nyssnämnda föreskrift eller stadgande i 7 § 1 mom. skall hänföras.

Vad i första stycket sägs skall äga motsvarande tillämpning jämväl i fall, där ordinarie beställningshavare med lön enligt löneplan Ca eller där beställningshavare eller icke-ordinarie befattningshavare, som åtnjuter vikariatslön enligt nämnda löneplan, förordnas att innehava extra ordinarie tjänst inom högre lönegrad, så ock där extra tjänsteman vinner befordran till extra ordinarie tjänst inom samma eller högre lönegrad.

2 mom. Där tjänsteman omedelbart före tillträdet av extra ordinarie befattning innehade anställning i statens tjänst med avlöning enligt kollektivavtal, skall han i den extra ordinarie befattningen hänföras lägst till den löneklass, i vilken lönen närmast överstiger den avlöning han i den tidigare anställningen ägt uppbära.

Erforderliga bestämmelser rörande vad som skall förstås med avlöning i den tidigare anställningen meddelas av Kungl. Maj:t i särskild ordning.

3 mom. Om och i den mån Kungl. Maj:t med hänsyn till föreliggande särskilda omständigheter prövar sådant skäligt, må tjänsteman, som före tillträdet av extra ordinarie befattning innehade icke-ordinarie befattning i statens tjänst med arvode eller med avlöning enligt personligt kontrakt, i den extra ordinarie befattningen placeras i högre löneklass än som följer av stadgandet i 7 § 1 mom.

4 mom. Har den, som tillträder extra ordinarie befattning inom högst 6 lönegraden, dessförinnan under minst sex år i följd innehaft fast anställ-

ning såsom manskap vid försvarsväsendet och därvid undergått underbefälsutbildning, skall han i den extra ordinarie befattningen placeras en löneklass högre än den, till vilken han enligt stadgandet i 7 § 1 mom. eljest skolat hänföras; dock att den, vilkens militära anställning varat minst nio år, skall, där han tillträder extra ordinarie befattning inom högst 5 lönegraden, placeras två löneklasser högre än den, till vilken han enligt nyssnämnda stadgande eljest skolat hänföras.

Såsom förutsättning för löneklassplacering enligt bestämmelserna i näst-föregående stycke skall gälla, att högst åtta månader förflutit från avgången från den militära anställningen till tillträdet av den extra ordinarie befattningen eller annan omedelbart före denna befattning innehavd fortlöpande statlig anställning. Den militära anställningen skall anses hava innehafts i följd, även om avbrott av sammanlagt högst tre månader förekommit mellan olika anställningsperioder; dock må tid för dylikt avbrott icke inräknas i anställningstiden.

Där bestämmelserna i detta moment komma i tillämpning, må icke samtidigt tillämpas föreskrifterna i 1 mom. här ovan.

5 mom. Finner vederbörande myndighet eljest beträffande tjänsteman, som tillträder extra ordinarie befattning, med hänsyn till föregången långvarig statsanställning och därunder åtnjuten avlöning synnerliga skäl föreligga för placering i högre löneklass än den, till vilken han enligt stadgandet i 7 § 1 mom. skolat hänföras, har myndigheten att underställa frågan om löneklassplaceringen Kungl. Maj:ts prövning.

Vad sålunda stadgas gäller även för det fall, att tjänsteman före tillträdet av extra ordinarie befattning under avsevärd tid antingen innehaft kommunal befattning eller ock i annan icke statlig anställning utfört arbete av allmännyttig beskaffenhet och på den grund anses skäligen böra placeras i högre löneklass än den, till vilken han enligt stadgandet i 7 § 1 mom. eljest skolat hänföras.

Utän hinder av vad ovan i detta moment stadgas äger vederbörande centrala förvaltningsmyndighet, i enlighet med de närmare grunder som i särskild ordning fastställas av Kungl. Maj:t, beträffande extra ordinarie tjänsteman tillhörande sjukvårdspersonalen besluta om högre löneklassplacering än nyss sagts, där sådant prövas skäligt med hänsyn till föregången statlig eller icke statlig sjukvårdsanställning samt därunder åtnjuten avlöning.

6 mom. Extra ordinarie tjänsteman må icke på grund av bestämmelserna i denna paragraf placeras högre än i högsta löneklassen inom den lönegrad, som gäller för den nya tjänsten.

### 9 §.

Extra ordinarie tjänsteman, som övergår till annan extra ordinarie befattning inom samma lönegrad eller som utan något sitt förvållande förflyttas till extra ordinarie tjänst inom lägre lönegrad, äger bibehålla den placering i löneklass han i den föregående tjänsten innehade; dock må lönen icke i något fall utgå enligt högre löneklass än den högsta för den nya tjänsten fastställda.

Avlöning vid  
förflyttning  
m. m.

### 10 §.

1 mom. Extra ordinarie tjänsteman äger, där ej annat följer av vad i 2 mom. stadgas, årligen å tid, som prövas lämplig med hänsyn till göromålens behöriga gång, åtnjuta semester under nedan angivna antal dagar:

Semester.

		Intill det år, under vilket tjänstemannen fyller 30 år	Från och med det år, under vilket tjänstemannen fyller 30 år, intill det år, under vilket han fyller 40 år	Från och med det år, under vilket tjänstemannen fyller 40 år
Tjänstemän tillhörande	1—10 lönegraderna	15	20	30
»	» 11—23 »	20	25	35
»	» 24—30 »	30	35	45

Extra ordinarie tjänsteman, som tillika är innehavare av ordinarie beställning inom lägre lönegrad, må icke på grund av bestämmelserna i denna paragraf och i 20 § 1 mom. a) militära avlöningsreglementet komma i åtnjutande av semester och tjänstledighet för sjukdom med oavkortad lön under längre tid än ett och samma kalenderår, än att semestern jämte tjänstledigheten uppgår till sammanlagt högst 45 dagar intill det år, under vilket tjänstemannen fyller 40 år, samt högst 55 dagar för tid därefter.

I övrigt gälla i fråga om semesterförmånens åtnjutande i tillämpliga delar de särskilda villkor och bestämmelser, som meddelats i 16 § 2—4 mom. militära avlöningsreglementet.

2 mom. Extra ordinarie tjänsteman, tillhörande sjukvårdspersonalen, äger årligen åtnjuta semester under det antal dagar, som i 1 mom. föreskrives för tjänsteman tillhörande 11—23 lönegraderna, dock att tjänsteman å röntgenavdelning vid sjukhus äger årligen åtnjuta semester under 42 dagar.

11 §.

Tjänstledighetsavdrag.

För tid, under vilken extra ordinarie tjänsteman åtnjuter *tjänstledighet* från sin befattning, skall med hans avlöning förhållas på sätt i 12—16 §§ stadgas, så framt icke Kungl. Maj:t finner skäl att för visst fall annorlunda bestämma.

Vid tjänstledighet förekommande avdrag å avlöningen, *tjänstledighetsavdrag*, äro av tre slag, A-, B- och C-avdrag.

A- och B-avdragen utgöra för dag räknat de belopp, som finnas angivna i följande tabell:

Löne-klass	A-avdrag för dag kronor	B-avdrag för dag kronor	Löne-klass	A-avdrag för dag kronor	B-avdrag för dag kronor	Löne-klass	A-avdrag för dag kronor	B-avdrag för dag kronor
a	0.70	1.40	11	1.80	3.60	22	3.60	7.20
1	0.80	1.60	12	1.90	3.80	23	3.90	7.80
2	0.90	1.80	13	2.00	4.00	24	4.20	8.40
3	1.00	2.00	14	2.10	4.20	25	4.50	9.00
4	1.10	2.20	15	2.20	4.40	26	5.00	10.00
5	1.20	2.40	16	2.40	4.80	27	5.50	11.00
6	1.30	2.60	17	2.60	5.20	28	6.00	12.00
7	1.40	2.80	18	2.80	5.60	29	6.50	13.00
8	1.00	3.50	19	3.00	6.00	30	7.00	14.00
9	1.60	3.20	20	3.20	6.40	31	7.50	15.00
10	1.70	3.40	21	3.40	6.80	32	8.00	16.00

C-avdraget utgöres av samtliga på tjänstledighetstiden belöpande kontanta avlöningsförmåner. I vad mån extra ordinarie tjänsteman, som har att vidkännas C-avdrag, skall avstå jämväl övriga med tjänsten förenade avlöningsförmåner, beror på prövning i den ordning Kungl. Maj:t särskilt bestämmer.

## 12 §.

1 mom. Under tjänstledighet för *offentligt uppdrag* skall extra ordinarie tjänsteman

a) vidkännas A-avdrag, där ersättning för uppdraget ej utgår eller utgår allenast med visst belopp för sammanträdes- eller förrättningsdag och tjänstemannen icke medgivits rätt till gottgörelse för de avlöningsförmåner han under ledigheten avstått, så ock där fråga är om uppdrag såsom ledamot av riksdagen;

b) vidkännas C-avdrag, där fråga är om anställning hos riksdagen eller dess revisorer eller hos kyrkomötet eller om uppdrag att deltaga i eller biträda vid utredning, som beslutats av Kungl. Maj:t eller, jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande, av chef för statsdepartement eller av myndighet (kommitté eller sakkunniguppdrag).

2 mom. Under tjänstledighet för *militär tjänstgöring* skall extra ordinarie tjänsteman

a) vidkännas B-avdrag för tid, under vilken han fullgör honom såsom beställningshavare i reserven, å reservstat eller å övergångsstat eller såsom officer i väg- och vattenbyggnadskåren åliggande tjänstgöring eller under vilken han genomgår utbildningskurs för äldre reservofficerare eller han såsom landstormen tillhörande värnpliktig är inkallad till landstormsbefälsövning eller landstormsrepetitionsövning;

b) likaledes vidkännas B-avdrag för tid, under vilken han genomgår för konstituerad landstormsofficer föreskriven befälskurs, landstormsbefälsövning eller kompletteringskurs eller med kompletteringskurs jämställd annan kurs eller övning, dock högst 12 dagar av ett och samma kalenderår;

c) vidkännas C-avdrag för tid, under vilken han fullgör annan värnplikts-tjänstgöring än i a) sägs.

Angående särskild ersättning till extra ordinarie tjänsteman för tid, under vilken han åtnjuter tjänstledighet för fullgörande av värnpliktstjänstgöring, som i c) avses, stadgas i 22 § 3 mom.

3 mom. Under tjänstledighet för deltagande såsom *elev i utbildningskurs*, vilken anordnas vid försvarsväsendet och vars genomgående av vederbörande centrala förvaltningsmyndighet prövas erforderligt för den fackliga utbildningen, skall extra ordinarie tjänsteman äga åtnjuta oavkortad lön.

4 mom. Då extra ordinarie tjänsteman i andra fall än här ovan under 1—3 mom. omförmålts åtnjuter tjänstledighet av anledning, varom i denna paragraf är fråga, skall han vidkännas C-avdrag.

## 13 §.

1 mom. Vid tjänstledighet till följd av *olycksfall i tjänsten*, varav föranletts sjukdom eller förlust av arbetsförmågan, skall extra ordinarie tjänsteman

a) åtnjuta oavkortad lön intill dess ett år förflutit från dagen för olycksfallet;

b) vidkännas A-avdrag för tid därutöver, så framt ej vederbörande centrala förvaltningsmyndighet på grund av särskilda förhållanden finner anledning medgiva, att avdrag icke skall äga rum.

Med olycksfall i tjänsten skall förstås vad som enligt allmän lag är att hänföra till olycksfall i arbete.

2 mom. Vad i 1 mom. stadgas äger motsvarande tillämpning jämväl där tjänsteman på grund av sin tjänst blivit utsatt för *våld* eller annan *misshandel* eller han i tjänsten ådragit sig *yrkessjukdom* eller svårare *smittsam sjuk-*

Tjänstledighet för offentligt uppdrag m. m.

Tjänstledighet till följd av olycksfall i tjänsten m. m.

dom och av sådan anledning åtnjuter tjänstledighet, så ock där han förbjudits att tjänstgöra till förekommande av *smittas spridning*.

Härvid förstås med yrkessjukdom sådan sjukdom, varom förmäles i gällande lag om försäkring för vissa yrkessjukdomar, och med svarare smittsam sjukdom sådan sjukdom, som enligt bestämmelserna i gällande epidemilag skall föranleda anmälan till vederbörande myndighet, för såvitt den ej enligt förstnämnda lag är att hänföra till yrkessjukdom.

## 14 §.

Tjänstledighet till följd av sjukdom.

1 mom. Vid tjänstledighet till följd av behörigen styrkt *sjukdom* i andra fall än som avses i 13 § skall extra ordinarie tjänsteman

a) äga uppbära oavkortad lön under högst sju dagar av ett och samma kalenderår;

b) vidkännas A-avdrag för tid därutöver.

Erfordras på grund av sjukdom tjänstledighet under längre tid än sex månader av ett och samma kalenderår eller vid sjukdom, som fortgår över årsskifte, under längre tid än sex månader i en följd, bestämmer vederbörande centrala förvaltningsmyndighet, om tjänstemannen för tid därutöver skall vidkännas större avdrag å lönen än här ovan under b) sagts.

Såsom förutsättning för åtnjutande enligt a) här ovan av oavkortad lön under tjänstledighet för sjukdom skall gälla, att tjänstemannen under sammanlagt minst sex år innehaft ordinarie eller extra ordinarie anställning i statens tjänst.

Oavkortad lön under tjänstledighet för sjukdom enligt vad här stadgats må ej tillkomma den, som tillika är innehavare av ordinarie beställning och i sådan egenskap jämlikt 20 § 1 mom. a) militära avlöningsreglementet äger rätt till dylik förmån.

2 mom. Har extra ordinarie tjänsteman beviljats tjänstledighet för *svag hälsas vårdande* och är behovet av sådan ledighet behörigen styrkt, skall han

a) vidkännas B-avdrag under högst 30 dagar av ett och samma kalenderår;

b) vidkännas C-avdrag för tid därutöver.

3 mom. Vid tjänstledighet för *havandeskap* eller *barnsbörd* skall kvinnlig extra ordinarie tjänsteman

a) vidkännas A-avdrag under en tid av högst 120 dagar, varav högst 90 dagar efter förlossningen;

b) vidkännas C-avdrag för tid därutöver.

## 15 §.

Tjänstledighet för enskild angelägenhet.

Vid tjänstledighet för *enskild angelägenhet* skall extra ordinarie tjänsteman

a) vidkännas B-avdrag för tid, varunder han idkar studier eller bedriver arbete, som av vederbörande centrala förvaltningsmyndighet prövas vara av betydelse för försvarsväsendet eller för tjänstemannens kompetens för viss uppgift eller befattning inom försvarsväsendet, dock sammanlagt högst 120 dagar av den tid, varunder han innehar extra ordinarie anställning;

b) vidkännas B-avdrag för tid, varunder han fullgör uppdrag inom sådan personalsammanslutning, som avser att tillvarataga befattningshavarnas intressen i tjänsten eller främja deras yrkesutbildning, dock högst 10 dagar av ett och samma kalenderår;



c) likaledes vidkännas B-avdrag, där ledigheten beviljats för annan enskild angelägenhet av vikt, dock högst 10 dagar av ett och samma kalenderår; samt

d) vidkännas C-avdrag i andra fall än här ovan under a)–c) sägs.

## 16 §.

Där extra ordinarie tjänsteman av anledning, som enligt stadgande i 12—15 §§ medför tjänstledighetsavdrag, medgives nedsättning av tjänstgöringstiden, skall avdraget å lönen beräknas i förhållande till den omfattning, vari tjänstgöringstiden nedsatts.

Nedsättning  
av tjänst-  
göringstid.

## 17 §.

Bestämmelserna i 23 § militära avlöningsreglementet angående löneavdrag för ordinarie beställningshavare vid undergående av arreststraff eller annat frihetsstraff, vid avstängning från tjänstgöring m. m. gälla i tillämpliga delar även beträffande extra ordinarie tjänstemän.

Frihetsstraff,  
avstängning  
från tjänst-  
göring m. m.

## 18 §.

*Kallortstillägg* utgår till extra ordinarie tjänstemän under samma förutsättningar och enligt samma grunder, som gälla för ordinarie beställningshavare.

Kallorts-  
tillägg.

## 19 §.

1 mom. Extra ordinarie tjänsteman, som erhållit förordnande att såsom vikarie uppehålla sådan ordinarie beställning inom högre lönegrad, för vilken lön utgår enligt löneplan Ca, eller att bestrida vikariat å sådan extra ordinarie tjänst inom högre lönegrad, som i detta reglemente avses, äger uppbära *vikariatsersättning* med belopp för dag räknat, motsvarande skillnaden mellan de i nedanstående tabell angivna beloppen för, å ena sidan, den lönegrad, till vilken den uppehållna befattningen är hänförd, och, å andra sidan, den lönegrad den vikarierandes egen tjänst tillhör, dock med minst 60 öre om dagen:

Vikariats-  
ersättning.

Lönegrad nr	Belopp kronor	Lönegrad nr	Belopp kronor	Lönegrad nr	Belopp kronor
1	0.60	11	1.95	21	4.70
2	0.70	12	2.15	22	5.05
3	0.80	13	2.35	23	5.65
4	0.90	14	2.55	24	6.25
5	1.05	15	2.80	25	6.85
6	1.20	16	3.05	26	7.45
7	1.35	17	3.35	27	8.05
8	1.50	18	3.65	28	8.70
9	1.65	19	4.00	29	9.35
10	1.80	20	4.35	30	10.00

2 mom. Vad i 1 mom. stadgas skall, där vederbörande centrala förvaltningsmyndighet sådant medgiver, äga motsvarande tillämpning i fråga om extra ordinarie tjänsteman, vilken, utan att fråga är om vikariat, erhållit förordnande att bestrida göromål, vilka eljest ankomma på innehavare av sådan högre befattning, som i sagda moment avses.

3 mom. Förordnas extra ordinarie tjänsteman att såsom vikarie uppehålla högre ordinarie beställning i andra fall än som i 1 mom. avses, bestämmes ersättningen av Kungl. Maj:t.

## 20 §.

Reseersättning m. m.

1 mom. I fråga om ersättning vid resa för förrättning i statens ärenden gäller för extra ordinarie tjänsteman vad i militära avlöningsreglementet jämte därtill hörande tilläggsbestämmelser må vara i sådant hänseende stadgat beträffande ordinarie beställningshavare inom motsvarande lönegrad av löneplan Ca.

Beträffande *felräkningspenningar* skola i förekommande fall för extra ordinarie tjänsteman tillämpas i dylikt hänseende i militära avlöningsreglementet jämte därtill hörande tilläggsbestämmelser givna stadganden.

2 mom. Därest icke vederbörande centrala förvaltningsmyndighet annorlunda beslutar, skall vad i 1 mom. föreskrives äga tillämpning jämväl i fråga om *tjänstgöringstraktamente*.

3 mom. Extra ordinarie tjänsteman, som utan egen ansökning eller därom uttryckt önskan förflyttats från en stationeringsort till en annan eller som vid övergång från annan anställning i statens tjänst till extra ordinarie befattning eller till följd av förordnande att innehava eller uppehålla högre beställning eller befattning fått annan stationeringsort sig anbefalld och fördenskull nödgas flytta till annan ort eller som eljest fått sig ålagt att byta bostad, äger i anledning härav uppbära *ersättning för flyttningskostnad* enligt de grunder, som gälla för ordinarie beställningshavare inom motsvarande lönegrad av löneplan Ca.

## 21 §.

Övertidsersättning.

1 mom. Där tjänstgöring utöver fastställd arbetstid undantagsvis måste äga rum, må, i den mån Kungl. Maj:t så bestämmer, för dylik tjänstgöring å befattning, tillhörande någon av lönegraderna MEo 1—18, kunna utbetalas *övertidsersättning* med nedanstående belopp för timme räknat:

Vid övertidsarbete å befattning inom lönegrad nr	Kronor	Vid övertidsarbete å befattning inom lönegrad nr	Kronor	Vid övertidsarbete å befattning inom lönegrad nr	Kronor
1	1.20	7	1.70	13	2.30
2	1.35	8	1.80	14	2.40
3	1.40	9	1.90	15	2.50
4	1.45	10	2.00	16	2.70
5	1.50	11	2.10	17	2.90
6	1.60	12	2.20	18	3.10

För beräkning av övertidsersättning skall varje timme mellan klockan 22 och 6, varunder övertidsarbete fullgjorts, ävensom varje övertidstimme å sön- och helgdag samt å påskafton, midsommarafton och julafton räknas såsom en och en halv timme.

2 mom. Såsom allmänt villkor för utbetalande av övertidsersättning gäller, att överordnad i varje särskilt fall beordrat eller godkänt arbetets utförande å tid utöver fastställd arbetstid samt att mot övertidsarbetet svarande ledighet icke lämpligen kan beredas.

Med fastställd arbetstid förstås den av vederbörande centrala förvaltningsmyndighet för befattningen eller visst slag av tjänstgöring bestämda tjänstgöringstiden.

3 mom. Närmare bestämmelser rörande tillämpningen av föreskrifterna i denna paragraf skola, i den mån ej Kungl. Maj:t meddelat dylika bestämmelser, utfärdas av vederbörande centrala förvaltningsmyndighet.

## 22 §.

1 mom. Gratifikation eller belöning må efter vederbörande centrala förvaltningsmyndighets bestämmande kunna tilldelas extra ordinarie tjänsteman, därest medel för sådant ändamål finnas anvisade.

Ersättning  
för särskilt  
uppdrag  
m. m.

2 mom. Utöver vad i detta reglemente förutsättes eller eljest enligt beslut av Kungl. Maj:t medgivits må extra ordinarie tjänsteman icke för sin tjänstgöring åtnjuta ersättning eller förmån, så framt ej Kungl. Maj:t för uppdrag eller arbete, vilket kan anses falla utom tjänstemannens vanliga tjänstutövning, anvisat särskilda medel eller eljest finner skäl medgiva särskild gottgörelse.

3 mom. För tid, under vilken extra ordinarie tjänsteman åtnjuter tjänstledighet på grund av inkallelse till värnpliktstjänstgöring som icke är att hänföra till landstombsbefälsövning eller landstombsrepetitionsövning, äger han uppbära särskild *dagersättning* med 2 kronor 50 öre.

## 23 §.

*Rörligt tillägg* utgår till extra ordinarie tjänstemän under samma förutsättningar och enligt samma grunder, som gälla för ordinarie beställningshavare.

Rörligt  
tillägg.

## 24 §.

1 mom. I fråga om *sjukvård* och *begravningshjälp*, *tjänstebostad* samt *bränsle* och *belysning* gäller för extra ordinarie tjänstemän vad i militära avlöningsreglementet jämte därtill hörande tilläggsbestämmelser finnes i sådant hänseende föreskrivet beträffande ordinarie beställningshavare inom motsvarande lönegrader av löneplan Ca.

Sjukvård  
m. m.  
Vissa natura-  
förmåner.

2 mom. Tillhandahålles extra ordinarie tjänsteman av kronan kost in natura eller verkställes genom kronans försorg tvätt för hans enskilda räkning, har tjänstemannen att härför erlægga ersättning genom avdrag å avlöningen eller på annat sätt i enlighet med bestämmelser, som meddelas av vederbörande centrala förvaltningsmyndighet.

## 25 §.

1 mom. Extra ordinarie tjänsteman, som enligt av vederbörande centrala förvaltningsmyndighet meddelade bestämmelser är pliktig att under tjänstgöring vara iförd tjänstedräkt (uniform) eller bära tjänstetecken eller vars tjänstgöring påkallar nyttjandet av särskild skyddsbeklädnad, äger genom vederbörande myndighets försorg bekomma för ändamålet erforderliga persedlar och materialier, antingen med äganderätt, mot särskild ersättning enligt de i 2 mom. angivna grunderna, eller, där så prövas lämpligt i fråga om tjänstetecken eller skyddsbeklädnad, såsom lån.

Tjänstedräkt  
m. m.

2 mom. Ersättning för utbekomna klädespersedlar eller materialier skall motsvara myndighetens självkostnadspris. I fråga om tjänsteman, som är pliktig att under tjänstgöring bära fullständig uniform, skall dock vid ersättningens bestämmande avdragas ett belopp, motsvarande trettio procent av självkostnadspriset, vederbörande centrala förvaltningsmyndighet likväl obetaget att, där särskilda skäl därtill föreligga, medgiva större avdrag, dock högst femtio procent av självkostnadspriset.

3 mom. Ersättning skall i regel erläggas kontant vid persedlarnas eller materialiernas utbekommande. Efter av vederbörande myndighet lämnat medgivande må ersättningen dock kunna erläggas genom avdrag å tjänstemannens avlöning under viss tid.

4 mom. Smärre tjänstetecken samt tillhör till uniform, såsom gradbeckningar, mössmärken och knappar, vilka utlämnats mot ersättning, må,

efter skälig brukningstid, av myndigheten återinlösas med ett belopp, motsvarande hälften av den erlagda ersättningen.

5 mom. Till tjänsteman må icke utlämnas persedlar eller materialier i större omfattning eller av annat slag än som erfordras för hans personliga bruk i tjänsten. Till ledning vid utlämnandet skall fastställas, vad som för olika persedlar under skilda tjänstgöringsförhållanden skall anses motsvara normal brukningstid. Därest persedlarna på grund av olyckshändelse, stöld eller dylikt förstörts, skadats eller frånhänts tjänstemannen, må utlämning av ersättningspersedlar kunna äga rum utan hinder därav, att den fastställda brukningstiden ej tilländalupit.

Vad sålunda stadgas gäller även i fråga om persedlar och materialier, vilka utlämnats såsom lån.

### 3 kap. Extra tjänstemän.

#### 26 §.

Minimiålder  
för anställning.

Anställning såsom extra tjänsteman kan vinnas endast av den, som uppnått 18 års ålder.

#### 27 §.

Till extra tjänstemän utgår lön enligt följande löneplan:

#### Löneplan MEx.

Lönegrad		Löne- klass nr	O r t s g r u p p								
nr	omfattar löneklas- serna nr		A	B	C	D	E	F	G	H	I
Å r s l ö n , k r o n o r											
1	c, b, a,	c	1,740	1,809	1,878	1,947	2,016	2,085	2,154	2,223	2,292
2	b, a, 1	b	1,806	1,878	1,950	2,022	2,094	2,166	2,238	2,310	2,382
3	a, 1—2	a	1,872	1,947	2,022	2,097	2,172	2,247	2,322	2,397	2,472
4	1—3	1	1,938	2,016	2,094	2,172	2,250	2,328	2,406	2,484	2,562
5	2—4	2	2,070	2,154	2,238	2,322	2,406	2,490	2,574	2,658	2,742
6	3—5	3	2,202	2,292	2,382	2,472	2,562	2,652	2,742	2,832	2,922
7	4—6	4	2,334	2,430	2,526	2,622	2,718	2,814	2,910	3,006	3,102
8	5—7	5	2,466	2,568	2,670	2,772	2,874	2,976	3,078	3,180	3,282
9	6—8	6	2,601	2,709	2,817	2,925	3,033	3,141	3,249	3,357	3,465
10	7—9	7	2,739	2,853	2,967	3,081	3,195	3,309	3,423	3,537	3,651
11	8—10	8	2,877	2,997	3,117	3,237	3,357	3,477	3,597	3,717	3,837
12	9—11	9	3,015	3,141	3,267	3,393	3,519	3,645	3,771	3,897	4,023
13	10—12	10	3,153	3,285	3,417	3,549	3,681	3,813	3,945	4,077	4,209
14	11—13	11	3,291	3,429	3,567	3,705	3,843	3,981	4,119	4,257	4,395
15	12—14	12	3,438	3,582	3,726	3,870	4,014	4,158	4,302	4,446	4,590
16	13—15	13	3,630	3,780	3,930	4,080	4,230	4,380	4,530	4,680	4,830
17	14—16	14	3,822	3,978	4,134	4,290	4,446	4,602	4,758	4,914	5,070
18	15—17	15	4,050	4,212	4,374	4,536	4,698	4,860	5,022	5,184	5,346
19	16—18	16	4,278	4,446	4,614	4,782	4,950	5,118	5,286	5,454	5,622
20	17—19	17	4,596	4,773	4,950	5,127	5,304	5,481	5,658	5,835	6,012
21	18—20	18	4,926	5,112	5,298	5,484	5,670	5,856	6,042	6,228	6,414
22	19—21	19	5,256	5,451	5,646	5,841	6,036	6,231	6,426	6,621	6,816
23	20—22	20	5,586	5,793	6,000	6,207	6,414	6,621	6,828	7,035	7,242
24	21—23	21	5,916	6,135	6,354	6,573	6,792	7,011	7,230	7,449	7,668
25	22—24	22	6,300	6,525	6,750	6,975	7,200	7,425	7,650	7,875	8,100
26	23—25	23	6,750	6,975	7,200	7,425	7,650	7,875	8,100	8,325	8,550
27	24—26	24	7,230	7,455	7,680	7,905	8,130	8,355	8,580	8,805	9,030
		25	7,725	7,950	8,175	8,400	8,625	8,850	9,075	9,300	9,525
		26	8,220	8,445	8,670	8,895	9,120	9,345	9,570	9,795	10,020

## 28 §.

1 mom. Antalet extra tjänstemän i lönegraderna 1—20 bestämmas av vederbörande centrala förvaltningsmyndighet, med iakttagande i förekommande fall att sådan tjänsteman må hänföras högst till lönegrad med samma ordningsnummer som den, vilken blivit fastställd för extra ordinarie tjänsteman med närmast jämförliga arbetsuppgifter.

Lönegrader  
och löne-  
klasser.

Föreligger behov att hänföra extra tjänsteman till högre lönegrad än den 20:e, skall, där ej Kungl. Maj:t bemyndigat vederbörande centrala förvaltningsmyndighet att i ärendet besluta, frågan underställas Kungl. Maj:ts prövning.

Den löneklass, enligt vilken lönen skall utgå, fastställs i enlighet med föreskrifterna i 29 och 30 §§; inom löneklass bestämmas lönebeloppet efter den ortsgrupp, till vilken tjänstemannens stationeringsort blivit hänförd.

I fråga om fördelningen av stationeringsorter å de olika ortsgrupperna gäller vad Kungl. Maj:t i sådant hänseende fastställt för ordinarie personal.

2 mom. För extra tjänsteman, vars tjänstgöringstid understiger den, som gäller för jämförlig extra ordinarie tjänsteman, utgår lönen med ett i förhållande till den kortare tjänstgöringstiden reducerat belopp.

Lön utgår icke till extra tjänsteman för tid, under vilken arbete ej kan av vederbörande myndighet beredas honom.

## 29 §.

1 mom. Vid tillträdet av extra befattning erhåller tjänsteman lön enligt den för vederbörande lönegrad fastställda lägsta löneklassen, där ej föreskrifterna i 30 § giva anledning till avvikelse härutinnan.

Begynnelse-  
lön och löne-  
klassupp-  
flyttning.

2 mom. Efter att hava tillhört en och samma löneklass under tre år uppflyttas tjänstemannen till närmast högre löneklass samt efter ytterligare tre år till högsta löneklassen inom lönegraden. För sådan löneklassuppflyttning skola i tillämpliga delar gälla de för extra ordinarie tjänstemän i 7 § 3 mom. givna föreskrifterna.

## 30 §.

1 mom. Extra tjänsteman, som befordras till extra tjänst inom högre lönegrad, skall placeras lägst i löneklassen närmast över den, som han i den lägre tjänsten senast tillhörde. Dessutom skall för bestämmande av tidpunkt för löneklassuppflyttning i den högre tjänsten tagas i beräkning den tid, dock högst tre år, varunder tjänstemannen i den lägre tjänsten tillhört eller beräknas hava tillhört löneklassen närmast under den, till vilken han på grund av nyssnämnda föreskrift eller stadgandet i 29 § 1 mom. skall hänföras.

Löneklass-  
placering vid  
befordran.

2 mom. Övergår extra tjänsteman med avkortad tjänstgöringstid till extra befattning med full tjänstgöring, ankommer på vederbörande centrala förvaltningsmyndighet att besluta, i vad mån tjänstemannen av sådan anledning må hänföras till högre löneklass än som skulle bliva för honom gällande vid tillämpning av stadgandet i 29 § 1 mom.

3 mom. Extra tjänsteman, som övergår till annan extra befattning inom samma lönegrad, äger bibehålla den placering i löneklass han i den föregående tjänsten innehade.

4 mom. Extra tjänsteman må icke på grund av bestämmelserna i denna paragraf placeras högre än i högsta löneklassen inom den lönegrad, som gäller för den nya tjänsten.

## 31 §.

Semester.

1 mom. Extra tjänsteman äger, där ej annat följer av stadgandena i 2 och 3 mom., årligen å tid, som prövas lämplig med hänsyn till göromålets behöriga gång, åtnjuta semester under 15 dagar, dock att i fråga om tjänsteman i högre lönegrad än den 23:e vederbörande centrala förvaltningsmyndighet må utsträcka semestern till högst 25 dagar för år.

Rätt till semester inträder efter det tjänstemannen i statsanställning fullgjort tjänstgöring sammanlagt minst 180 dagar.

Vad i 16 § 2 och 3 mom. militära avlöningsreglementet stadgas beträffande ordinarie beställningshavares semester skall i tillämpliga delar gälla även i fråga om semester för extra tjänsteman.

2 mom. För extra tjänsteman, tillhörande sjukvårdspersonalen, skola i fråga om semestertidens längd bestämmelserna i 10 § 2 mom. lända till efterrättelse.

3 mom. Har tjänsteman av annan anledning än i 33 § omförmäles under sammanlagt mer än 90 dagar av nästföregående kalenderår icke tjänstgjort, ankommer det på vederbörande myndighet att med hänsyn till föreliggande omständigheter bestämma, om och i vad mån minskning i tjänstemannens semester för det löpande kalenderåret skall äga rum.

## 32 §.

Tjänstledighetsavdrag.

För tid, under vilken extra tjänsteman åtnjuter *tjänstledighet* från sin befattning, skall med hans avlöning förhållas på sätt i 33—35 §§ stadgas, så framt icke Kungl. Maj:t finner skäl att för visst fall annorlunda bestämma.

I fråga om tjänstledighetsavdrag äga de för extra ordinarie tjänstemän i 11 § andra, tredje och fjärde styckena givna bestämmelserna motsvarande tillämpning. Härvid skola beträffande extra tjänsteman, som uppbär lön enligt lägre löneklass än löneklass a, A- och B-avdragen utgöra de belopp, som bestämts för sistnämnda löneklass.

För extra tjänsteman med avkortad tjänstgöringstid reduceras A- och B-avdragen i förhållande till den kortare tjänstgöringstiden.

## 33 §.

Tjänstledighet till följd av olycksfall i tjänsten m. m.

1 mom. Vid tjänstledighet till följd av *olycksfall i tjänsten*, varav föranletts sjukdom eller förlust av arbetsförmågan, skall extra tjänsteman

a) åtnjuta oavkortad lön, intill dess sex månader förflutit från dagen för olycksfallet;

b) vidkännas B-avdrag för tid därutöver, så framt ej vederbörande centrala förvaltningsmyndighet på grund av särskilda förhållanden finner anledning medgiva, att avdrag icke skall äga rum eller att A-avdrag skall tillämpas.

2 mom. Vad i 1 mom. stadgas äger motsvarande tillämpning, där extra tjänsteman åtnjuter tjänstledighet eller förbjudits att tjänstgöra av anledning, varom förmäles i 13 § 2 mom.

## 34 §.

Tjänstledighet till följd av sjukdom m. m.

1 mom. Vid tjänstledighet till följd av behörigen styrkt *sjukdom* i andra fall än i 33 § avses skall extra tjänsteman

a) vidkännas B-avdrag under en tid av högst sex månader av ett och samma kalenderår eller vid sjukdom, som fortgår över årsskifte, under högst sex månader i en följd;

b) vidkännas C-avdrag för tid därutöver.

2 mom. Vid tjänstledighet för *havandeskap* eller *barnsbörd* skall kvinnlig extra tjänsteman

a) vidkännas B-avdrag under en tid av högst 120 dagar, varav högst 90 dagar efter förlossningen;

b) vidkännas C-avdrag för tid därutöver.

### 35 §.

Har extra tjänsteman erhållit tjänstledighet av annan anledning än i 33 och 34 §§ omförmåles, skall han under tiden vidkännas C-avdrag.

Tjänstledighet av annan anledning. 4

### 36 §.

*Kallortstillägg* utgår till extra tjänsteman under samma förutsättningar och enligt samma grunder, som gälla för ordinarie beställningshavare. För tjänsteman med avkortad tjänstgöringstid reduceras kallortstillägget till hälften av eljest utgående belopp.

Kallortstillägg.

### 37 §.

Extra tjänsteman, som erhåller förordnande att såsom vikarie uppehålla sådan ordinarie beställning inom högre lönegrad, för vilken lön utgår enligt löneplan Ca, eller att bestrida vikariat å sådan extra ordinarie tjänst inom högre lönegrad, som i detta reglemente avses, äger uppbära den *vikariatsersättning*, som jämlikt bestämmelserna i 19 § 1 mom. skulle hava tillkommit honom, därest han varit extra ordinarie tjänsteman inom lönegrad, motsvarande den han tillhör.

Vikariatsersättning.

### 38 §.

I fråga om *ersättning vid resa* för förrättning i statens ärenden, *tjänstgöringstraktamente* samt *overtidsersättning* gäller för extra tjänstemän vad i 20 och 21 §§ i sådant hänseende föreskrivits för extra ordinarie tjänstemän inom motsvarande lönegrader.

Vissa särskilda ersättningar.

### 39 §.

*Rörligt tillägg* utgår till extra tjänstemän under samma förutsättningar och enligt samma grunder, som gälla för ordinarie beställningshavare.

Rörligt tillägg.

### 40 §.

1 mom. I fråga om *sjukvård*, *tjänstebostad*, *bränsle*, *belysning* och *tjänstedräkt* samt *vissa naturaförmåner* gäller för extra tjänstemän vad i 24 och 25 §§ finnes i sådant hänseende föreskrivet beträffande extra ordinarie tjänstemän inom motsvarande lönegrader.

Sjukvård, begravningshjälp m. m.

2 mom. Avlider extra tjänsteman, skall till hans dödsbo såsom *begravningshjälp* utbetalas ett belopp av 400 kronor. I nämnda belopp skall den vid dödsfall till följd av olycksfall i arbete enligt lag och särskild författning utgående begravningshjälpen anses inbegripen.

## 2 avd. Övriga icke-ordinarie tjänstemän.

## 41 §.

Innehavare av vissa arvodesbefattningar. 1 mom. Beträffande innehavare av arvodesbefattning, avsedd att bestri-  
das av pensionerad militär personal, skola gälla de avlöningsföreskrifter, som  
i särskild ordning meddelas.

2 mom. För annan icke-ordinarie tjänsteman, vars avlöning utgår i  
form av arvode med av Kungl. Maj:t fastställt belopp, meddelar Kungl.  
Maj:t de särskilda avlöningsföreskrifter, som må erfordras, där ej för visst  
fall Kungl. Maj:t överlåter åt vederbörande centrala förvaltningsmyndig-  
het att utfärda sådana föreskrifter.

Har jämlikt stadgandet i nästföregående stycke beslutats, att i 1 avd. 2  
eller 3 kap. detta reglemente meddelad bestämmelse skall äga motsvarande  
tillämpning å tjänsteman, som i detta moment avses, fastställas tillika, där  
så erfordras, den lönegrad och den löneklass, som tjänstemannen skall  
anses tillhöra.

## 42 §.

Tillfällig  
personal  
m. fl.

För tillfälligt anställd personal ävensom för andra icke-ordinarie befatt-  
ningshavare, vilka icke avses i 1 avd. 2 eller 3 kap. eller i 41 § här ovan,  
äger vederbörande centrala förvaltningsmyndighet fastställa avlöningsför-  
månerna, där ej Kungl. Maj:t meddelat beslut i sådant hänseende.

Detta reglemente träder i kraft den 1 juli 1939, från och med vilken dag  
vad i tidigare av Kungl. Maj:t utfärdade författningar eller föreskrifter fin-  
nes stridande mot reglementets bestämmelser upphör att gälla, såvitt angår  
tjänsteman, å vilken reglementet erhåller tillämpning.



## Bilaga till militära icke-ordinariereglementet.

## Tjänsteförteckning.

Löne- grad	Extra ordinarie befattningar vid		
	lantförsvaret	sjöförsvaret	flygvapnet
1	—	—	—
2	Skrivbiträde	Skrivbiträde	Skrivbiträde Telefonvakt av 2:a klass vid flottilj (flygkrigsskolan)
3	—	—	—
4	Biträdande husmoder Biträdande köksföreständer- ska, tillika överkokerska Hushållerska Kontorsbiträde Telefonvakt av 1:a klass Tvättföreständerska vid sjuk- hus	Biträdande husmoder Kontorsbiträde Kontorsvakt Sjukbesökare Tandläkarbiträde	Biträdande husmoder Kontorsbiträde
5	Assistentsköterska Eldare av 2:a klass Fodermarsk Förrädsman Vaktmästare	Arbetsföreständerska Eldare av 2:a klass	Eldare av 2:a klass Förrädsman Vaktmästare
6	Automobilförare vid garni- sonssjukhus Eldare av 1:a klass Garageförman vid krigsskolan Husmoder av 2:a klass Köksföreständerska av 2:a klass Maskinist vid krigsskolan Tillsyningsman	Eldare av 1:a klass Husmoder av 2:a klass	Husmoder av 2:a klass
7	Förrädsvaktmästare Förste vaktmästare Garageförman vid intenden- turförråd Kanslibitråde Laboratoriebiträde Maskinist vid arméförvalt- ningens ämbetshus Montör Operationssköterska Röntgensköterska Sjuksköterska Stallföreståndare Tvättföreståndare av 2:a klass	Förman av 1:a klass vid förråd och matinrättningar Kanslibitråde Laboratoriebiträde Maskinist vid värme- och kraftanläggningen vid Kungsholms fort Operationssköterska Röntgensköterska Sjuksköterska	Kanslibitråde Sjuksköterska

Löne- grad	Extra ordinarie befattningar vid		
	lantförsvaret	sjöförsvaret	flygvapnet
8	Biträdande maskinist vid vattenverket i Boden Husmoder av 1:a klass Kontorist Köksförestånderska av 1:a klass Skogvaktare av 2:a klass Trädgårdsmästare	Husmoder av 1:a klass Kontorist Köksförestånderska Maskinist av 2:a klass	Fotograf Husmoder av 1:a klass Kontorist
9	Husmoder vid sjukhus Poliskonstapel Skogvaktare av 1:a klass Tvättföreståndare av 1:a klass	Husmoder vid sjukhus Poliskonstapel	—
10	Arbetsförman av 2:a klass Förste kontorist	Arbetsförman av 2:a klass Förste kontorist	Arbetsförman av 2:a klass Förste kontorist
11	Arbetsförman av 2:a klass vid truppförbands intendenturverkstad Kassör vid arméns centrala beklädnadsverkstad Ritare av 2:a klass	Ritare av 2:a klass	Ritare av 2:a klass
12	Arbetsförman av 1:a klass Förste montör Maskinist vid vattenverken i Boden och Karlsborg samt vid intendenturförråd	Arbetsförman av 1:a klass Fartygsbefälhavare	Arbetsförman av 1:a klass
13	Kontorsskrivare av 2:a klass	Kontorsskrivare av 2:a klass	Kontorsskrivare av 2:a klass
14	Mästare	Mästare	Mästare
15	Kontorsskrivare av 1:a klass Laborant Ritare av 1:a klass	Kontorsskrivare av 1:a klass Laborant Ritare av 1:a klass	Kontorsskrivare av 1:a klass Ritare av 1:a klass
16	Avdelningschef vid intendenturförråds bageriavdelning	Verkmästare av 2:a klass	—
17	—	Kontorsföreståndare vid ingenjördepartementet vid örlogsvarvet i Stockholm	—
18	Konstruktör av 3:e klass	Konstruktör av 3:e klass Kontorsföreståndare vid marinförvaltningens ingenjöravdelning Kontorsföreståndare vid ingenjördepartementet vid örlogsvarvet i Karlskrona Verkmästare av 1:a klass	Konstruktör av 3:e klass
19	—	—	—
20	—	—	—

Löne- grad	Extra ordinarie befattningar vid		
	lantförsvaret	sjöförsvaret	flygvapnet
21	Konstruktör av 2:a klass	Konstruktör av 2:a klass	Konstruktör av 2:a klass
22	—	—	—
23	—	Experimentingenjör	—
24	Konstruktör av 1:a klass	Konstruktör av 1:a klass	Konstruktör av 1:a klass
25	—	—	—
26	—	Ritkontorsföreståndare vid in- genjördepartementet vid ör- logsvarvet i Karlskrona Verkstadsföreståndare vid ar- tilleridepartementet vid ör- logsvarvet i Karlskrona Verkstadsingenjör vid torped- och mindepartementet vid örlogsvarvet i Karlskrona	—
27	—	—	—
28	—	—	—
29	—	—	—
30	—	—	—